

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

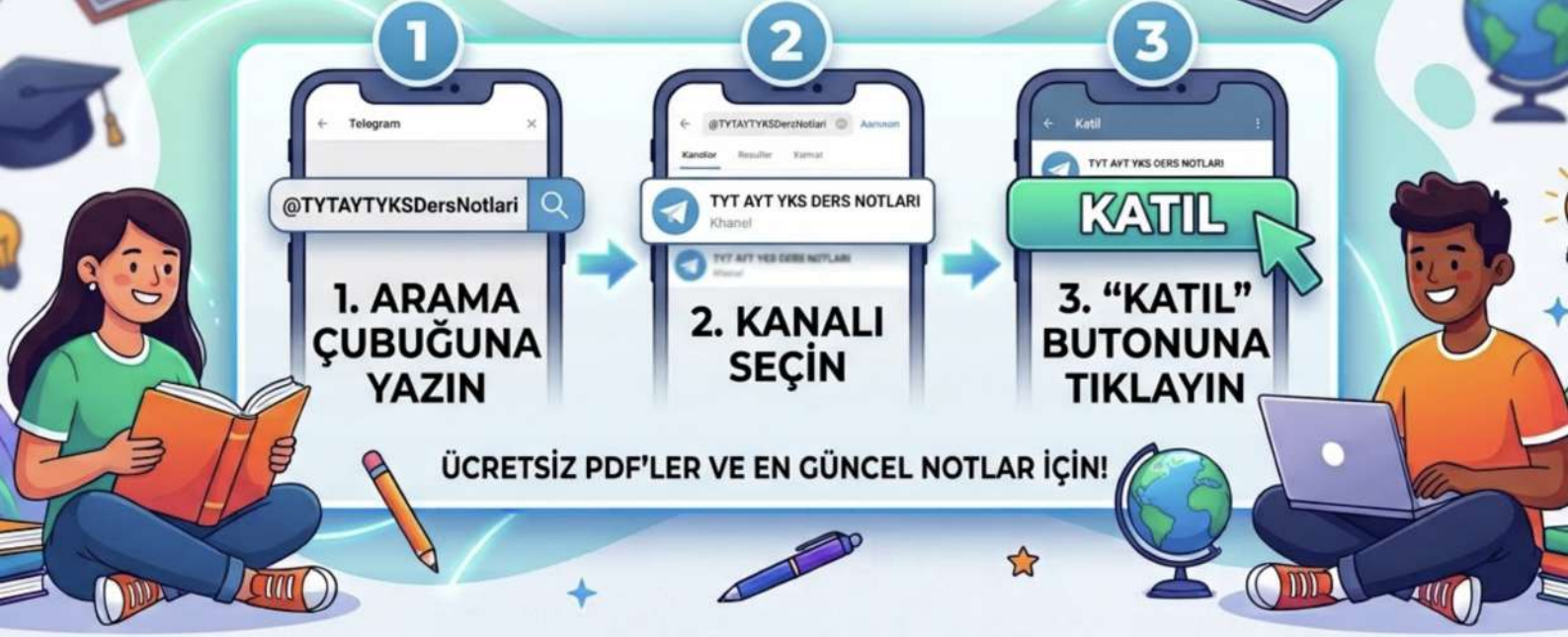
<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

KANALIMIZI NASIL BULURSUNUZ?

<https://t.me/TYTAYTYKSDersNotlari>

Sohbetler

Kanallar

Uygulamalar

Yayın

Genel arama

YKS TYT AYT KPSS DERS NOTU

@TYTAYTYKSDersNotlari, 49 454 abo...

KANALIMIZI NASIL BULURSUNUZ?

1

2

3

ÜCRETSİZ PDF'LER VE EN GÜNCEL NOTLAR İÇİN!

BENİM HOCAM 2024

KPSS

KAMP

TÜRKÇE

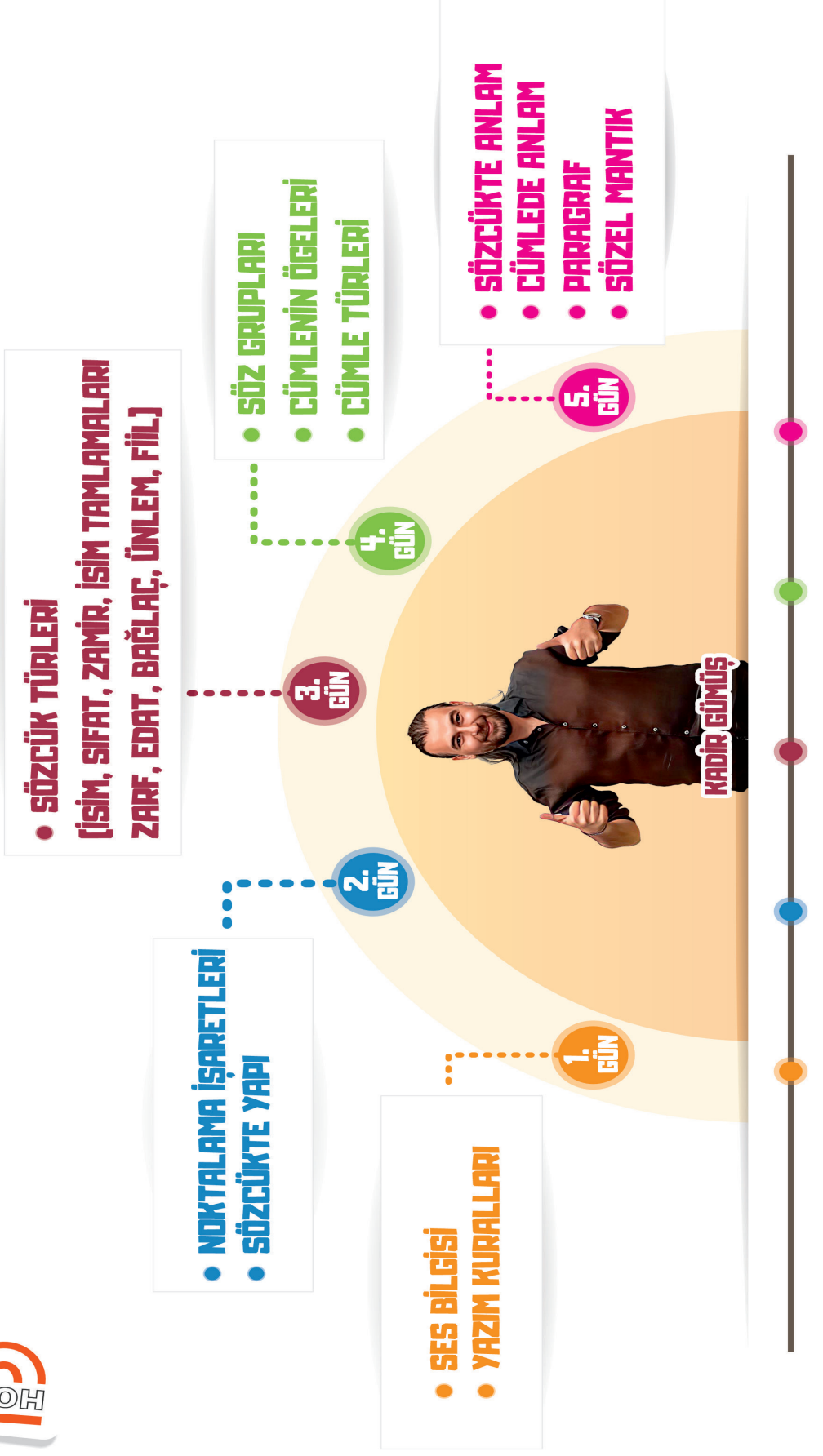
**KADİR
GÜMÜŞ**

BENİM HOCAM
YAYINCILIK

KPSS TÜRKÇE KAMPI 5 GÜNDE O'DAN 30'a

30'da 30

KPSS TÜRKÇE KAMPI

SES BİLGİSİ

ÜNLÜLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI

1. ÜNLÜ TÜREMESİ

- Küçültme eki geldiğinde:

daracık

biricik

- Pekiştirilmiş sözcüklerde:

sağlam → saPsağlam → saPa**s**ağlam

çevre → çePçevre → çePe**e**çevre

DİKKAT

öpücük
gülücük
göl - üş - cük
öp - üş - cük
ÜNSÜZ DÜŞMESİDİR.

2. ÜNLÜ DÜŞMESİ

- Organ adları
- İkinci hecesinde olan ünlü bulunan sözcükler

+ ÇEKİM EKİ

Akıl + ı > akı**l**ı > aklı

nehir + i nehi**r**i > nehri

şehir + i > şehi**r**i > şehri

DİKKAT

İkilemelerde olmaz.

omuz omuz + a
nesilden nesil + e

- Sözcük + Yapım eki

dev*ir* - im
kiv*ir* - im
ay*ir* - im
FiİL
İSİM

bes*i* - le -
iler*i* - le -
sız*i* - la -
İSİM
FiİL

- Birleşik sözcüklerde →

zeh*i*r + olmak → zehrolmak

hap*i*s + etmek → hapsetmek

ak*i*s + etmek → aksetmek

DİKKAT

n*e* + *i*çin → niçin
n*e* + *a*sıl → nasıl
ÜNLÜ DÜŞMESİ ÜNLÜ AŞINMASI

3. ÜNLÜ DARALMASI

Geniş
YOR
Geniş
I, i, u, ü
DAR
yaş*a* - yor > yaş*i*yor
anl*a* - yor > anl*i*yor
kohl*a* - yor > kohl*u*yor
söyl*e* - yor > söyl*ü*yor

YÖNTEM

	-dı	-yor	
kokluyor	kohl <i>a</i> - dı	kohl <i>u</i> - yor	VAR. Çünkü "a, e"
başlıyor	başl <i>a</i> - dı	başl <i>i</i> - yor	"ı, i, u, ü"ye dönüştü.
seviyor	sev - di	sev - i - yor	YOK. Çünkü "a, e",
biliyor	bil - di	bil - i - yor	"ı, i, u, ü"ye dönüşmedi.

DİKKAT

Geniş
Y
Geniş
I, i, u, ü
Dar
di*y*e
ni*y*e
yi*y*ecek
di*y*ecek
de*y*e
ne*y*e
ye*y*ecek
de*y*ecek

4. KÖKTE ÜNLÜ DEĞİŞİMİ

s*e*n + *e* → s*a*n a
b*e*n + *e* → b*a*n a

ÖSYM TİPİ SORU

Boynunda dolaştı ve bana yaklaştı bu acı

I

II

Geliyor biricik annemi dahi hatırlatmadan

III

IV

Ben hatırlıyorum ama o hatırlamıyor

V

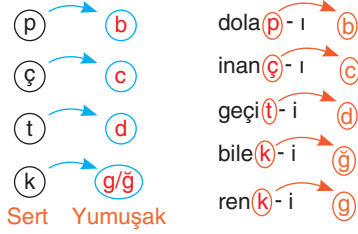
Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı sözcükte ünlü düşmesi vardır.
- B) II numaralı sözcükte ünlü değişimi vardır.
- C) III numaralı sözcükte ünlü daralması vardır.
- D) IV numaralı sözcükte ünlü türemesi vardır.
- E) V numaralı sözcükte ünlü daralması vardır.

CEVAP: C

ÜNSÜZLERLE İLGİLİ SES OLAYLARI

1. ÜNSÜZ YUMUŞAMASI (DEĞİŞİMİ)

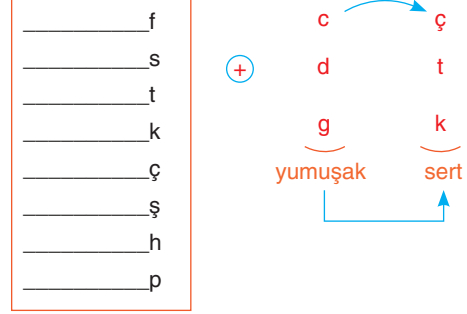
DİKKAT

- Özel isimlerde x Mehmet - i
- Bazı yabacı sözcüklerde x

sana(t) - i	huku(k) - u
haya(t) - i	evra(k) - i
kase(t) - i	ahla(k) - i
ceke(t) - i	müttefi(k) - i
	blo(k) - u

- Bazı tek heceleli sözcüklerde x
- ge(ç) - en
i(p) - i
sü(t) - ü

2. ÜNSÜZ BENZEŞMESİ (SERTLEŞMESİ)

kita(p) - C I Ç
kana(t) - C I Ç

be(ş) D e T
gi(t) D i T

te(p) G i K
bi(t) G i K
a(t) G i K
e(t) G i K

DİKKAT

çocuk - (ç) ağız] İSTİSNAI
beş - (ş) en] BİRLEŞİK SÖZCÜK OLDUKLARI
çok - (ç) en] İÇİN BENZEŞME OLMAMIŞTIR.

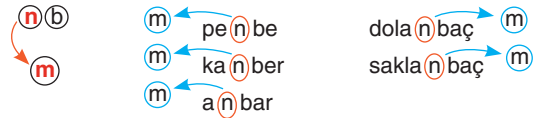
3. ÜNSÜZ DÜŞMESİ

- Sözcük + Küçültme eki
büyü(k) - cek alça(k) - cık
küçü(k) - cük küçü(k) - rek
- Sözcük + -I yapım eki
seyre(k) - I - yükse(k) - I -

4. ÜNSÜZ TÜREMESİ (İKİZLEŞMESİ)

af(t)et - af(t)ı
zan(n)et - his(s)i
hal(l)et - hat(t)ı

5. DUDAK ÜNSÜZLERİNİN BENZEMESİ

6. KAYNAŞTIRMA HARFLERİ
(Yardımcı Ünsüz / Koruyucu Ünsüz)

su **Y** u iki **S** i
iki **Ş** er kedi **N** in

7. ULAMA

ada **m** e ve

8. GÖÇÜŞME

ki **br** it → ki **rb** it
e **kş** i → e **şk** i

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükte herhangi bir ses olayı yoktur?

- A) Dışarıdan kendine seslenildiğini duyunca elini çabucak yıkayıp balkona koştu.
B) Havanın güzelliğini fırsat bilen herkes kendini sokağa atmış.
C) Üzerindeki bembeyaz gömleğe yemek dökülünce ne yapacağını bilemedi.
D) Siz, her sorumluluk sahibi insanın yapması gerekeni yap-tınız.
E) İşten çıkarılan personel, haklı olanı alabilmek için dava açmak zorunda kalmış.

CEVAP: D

ÖSYM TİPİ SORU

Kemal Öğretmen, sınıfta bir etkinlik yapar. Tahtaya şu cümle-yi yazar: "Senin beni sevdiğin kadar seni severse ona sıcacık bir gülücük at ki seni affetsin!"

Etkinlik şu şekilde olacaktır. Öğretmen kelimeyi söyleyecek öğrenciler de o kelimedeki ses olayını söyleyecektir. Etkinlik başlar:

Öğretmen: sevdiğin **Ali:** Ünsüz yumuşaması
Öğretmen: ona **Veli:** Kaynaştırma harfi
Öğretmen: sıcacık **Selami:** Ünsüz düşmesi
Öğretmen: gülücük **Ayşe:** Ünlü türemesi
Öğretmen: affetsin **Fatma:** Ünsüz türemesi

Bu etkinlikte öğrencilerden hangisi yanlış cevap vermiştir?

- A) Ali B) Veli C) Selami
D) Ayşe E) Fatma

CEVAP: D

ÖSYM TİPİ SORU

Hacet yok hatırlatmasına seni hatıraların
Bir dakika bile çıkmıyorsun aklımdan
Koşar gibi yürüyüşün
Karanlıkta bir ışık gibi aydınlık gülüşün

Yukarıdaki şiirde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü daralması
C) Ünsüz yumuşaması D) Ünlü düşmesi
E) Kaynaştırma harfi

CEVAP: C

YAZIM KURALLARI

- Cümleler büyük harfle başlar:

- **S**eni çok sevdim.
- "**S**eni çok sevdim."
- (**S**eni çok sevdim.)

: Cümle → BÜYÜK HARF

Sana şöyle seslendi: Buraya gel!

: Özel isim → BÜYÜK HARF

İki kişiyi örnek aldım: Atatürk ve Gökalt.

: Özel isim olmayan örnekler

Sana şunları almış: kitap, defter, kalem...

→ Küçük Harf:

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili yanlışlık vardır?

- A) Atatürk "Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur!" diyor.
B) Anadolu kentlerini, köylerini (Köy sözünü de çekinerek yazıyo-rum.) gezsek bile görmek için değil, kendimizi göstermek için geziyoruz.
C) Menfaat sandalyeye benzer: Başında taşırsan seni küçültür, ayağının altına alırsan yükseltir.
D) Bu eskiliği siz de çok evde görmüşsünüzdür: Duvarlarda çivi-ler, çivi yerleri, lekeler...
E) 2007 yılında Türk Dil Kurumunun 75. yılını kutladık.

CEVAP: D

-

AKRABALIK ADLARI

Akrabalık bildirirse:

- Tülay **a**blama gittim.

Lakap, ünvan bildirirse:

Baba Gündüz
Susuz **Dede**
Dayı Kemal

ÖSYM TİPİ SORU

- I. Kaymakam Erdi Bey bizi dün gece bu etkinlikte de yalnız bırak-madı.
II. Uzak Doğu'dan gelen heyeti Vali dün kabul etti.
III. Ankara'nın batısı bu hafta çok yağış aldı.
IV. XX. yüzyılda Hristiyanlık bu bölgede yayıldı.
V. Ayşe Teyzemin keki çok güzeldi.

Bu cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: E

Deniz, nehir, göl, dağ, boğaz, kanal, geçit...	Ege Denizi, Fırat Nehri, Van Gölü, Ağrı Dağı, İstanbul Boğazı, Avrupa Yakası, Zigana Geçidi
→ "kıta" hariç Avrupa kıtası	

İl, ilçe, kasaba, belde, köy, semt	Konya ili İlgın ilçesi Balkı kasabası	Büyükbaba köyü Uzungöl beldesi Yenimahalle semti
---------------------------------------	---	--

Mahalle, meydan, bulvar, cadde, sokak	Fatih Mahallesi Karaköy Meydanı Ziya Gökalp Bulvarı	Yunus Emre Caddesi İnkılap Sokağı
--	---	--------------------------------------

EGE DENİZİ	AĞRI DAĞI	
KONYA	ILGIN	BÜYÜKOBA
FATİH MAHALLESİ	SUSAM SOKAĞI	

	→ Dolmabahçe Sarayı Çankaya Köşkü Beyazıt Kulesi	Bilge Kağan Anıtı Mostar Köprüsü
---	--	-------------------------------------

	→ Ağrı Dağı	Konya Ovası
---	-------------	-------------

	→ Medeni Kanun Türk Bayrağı Tüzüğü Telif Hakkı Yayın ve Satış Yönetmeliği 4472 sayılı Kanun
---	--

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Adam Halil Rıfat Paşa Mahallesi'nde yaşamaya karar verdi.
- B) Nene Hatun Caddesi'nde bulunan para sahibine teslim edildi.
- C) Taflan Köyü son yıllarda çok gelişti.
- D) Afrika kıtasının ekonomisi hep kötüydü.
- E) İsmet, dün Merkür hakkında açıklamada bulundu.

CEVAP C

- Kurum, kuruluş, kurul adları:

Türk Dil Kurumuna

Devlet Malzeme Ofisinin

Bakanlar Kurulunda

Türk Dili Dergisi Yayın Danışma Kuruluna

- Tarihi olay, çağ, dönem adları:

Kurtuluş Savaşı'nı

Millî Mücadele'yi

Cıralı Taş Devri'ne

Buzul Dönemi'ni

Tanzimat Dönemi'nde

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Çankaya Lisesinden geçen yıl mezun oldu.
- B) Namık Kemal, Tanzimat Dönemi'nin en önemli sanatçısıdır.
- C) Ankara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, yüksek lisans başvurularını açtı.
- D) 2876 sayılı kanun bu yıl yeniden gözden geçiriliyor.
- E) Dün 40 Amerikan doları aldım.

CEVAP: D

ve, ile, veya, ki, da, de yahut →	Leyla ile Mecnun Mai ve Siyah Turfanda mı, Turfa mı? Ya Devlet Başa ya Kuzgun Leşe
--------------------------------------	---

Ulusal, resmî ve dinî bayram, anma ve kutla- ma günleri	Cumhuriyet Bayramı Miraç Kandili Anneler Günü Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı
---	--

Antep fıstığı Oltu taşı Maraş dondurması Urfa kebabı	Yer, millet ve kişi adıyla ku- rulan birleşik sözcüklerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
---	---

TARİHLERİN YAZIMI

- 14 Kasım 1996
- 14 Şubat Salı
- 12 Aralık
- 12 Aralık 1992 Cuma
- Kasım 1992
- Seni eylülde ararım.

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Erdem, Miraç Kandili'ni burada geçirdi.
- B) İlk Çağ hakkında ne biliyorum?
- C) Bir varsağı oku da dinleyelim.
- D) Okullar eylülün ikinci haftası açılacak.
- E) Dün iki kilo Antep Fıstığı aldım.

CEVAP: E

SAYILARIN YAZIMI

- 1 • 343.247
- 2 • üç yüz kırk üç bin iki yüz kırk yedi
- 3 • 343 bin 247
- 4 • üçyüz kırk üç bin iki yüz kırkyedi TL

~~7'inci~~ 7'nci ~~5'er beşer~~
~~15.00'da~~ 15'te

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Seni 11.00'da burada görmek istiyorum.
- B) Üç yüz altmış beş kişi seni bekliyor.
- C) Sınavda 8'inci olduğunu dün öğrendim.
- D) Adamlara ikişer elma dağıttım.
- E) XX. yüzyıl çok hareketli geçti.

CEVAP: A

isim + et-ol-	
Ses düşmesi / türemesi	
VARSA BİTİŞİK yazılır.	YOKSA AYRI yazılır.
haczetmek	arz etmek
hapsetmek	yok etmek
hicvetmek	azat etmek
emretmek	alt etmek
kaybolmak	
hissetmek	
zannetmek	

Bitişik yazılan sözcüklerde araya "mı, mi" girerse ayrı yazılır:

- seyretti → seyir mi etti.
- vazgeçti → vaz mı geçti.
- unutuvermiş → unutu mu vermiş

ÖSYM TİPİ SORU

- I. Kupkuru otların üstünde koşmak istedi.
- II. Bu kitabı okumağa çalıştı.
- III. Bu konudan vaz mı geçtin?
- IV. Şu kitaba bir göz atmak ister misin?
- V. Seni aramış da ulaşamamış.

Bu cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

CEVAP: B

DİKKAT

menetmek	defetmek
vadetmek	katetmek
gasbetmek	darbetmek
tabetmek	dercetmek

Sözcük

+

Sözcük

Anlam kaybı
VARSA

(BİTİŞİK)

aslanağzı (bitki)
yalıçapkını (kuş)
itdirseği (hastalık)
balıksırtı (desen)
kedidili (bisküvi)
beştaş (oyun)
Altınkardeş (yıldız kümesi)
baklaçiçeği (renk)

Anlam kaybı
YOKSA

(AYRI)

ada balığı
ayrık otu
çevre yolu
dil bilimi
anlam bilgisi
göz yuvarı
hava küre
çoban yıldızı
talaş böreği
elmacık kemiği

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Ben bu adamı mutlaka altederim.
- B) Saman yolu yıldız kümesini araştıracağım.
- C) Anadilimiz Türkçedir, bu asla değişemez.
- D) Dün bir gök taşı düşmüş yine.
- E) Baklaçiçeği bitkisi, sarımtırak bir bitkidir.

CEVAP: D

DİKKAT

bakla çiçeği (çiçek)	baklaçiçeği (renk)
	narçiçeği (renk)
	suçiçeği (hastalık)
ağızotu (barut)	semizotu (geleneksel bitişik)
sıçanotu (arsenik)	dereotu (geleneksel bitişik)
çörek otu	çöreotu
kırmızıbiber	kırmızilahana

kahraman
hekim
öğretmen

aşçı
usta
bin

BAŞ

aş
bakım
gözlem
öğretmen

EVİ

Dikkat →

çay
ders

hane

seyahat
kanun

name

amca
dayı

zade

sel
deprem

zede

~~Servet-i Fünun~~
~~Misak-ı Millî~~
~~Kuvay-ı Milliye~~

Servetifünun
Misakımillî
Kuvayımilliye

BİTİŞİK	{		+		can <u>kurtaran</u>
		-an	-ar/r	barış <u>sever</u>	
		-maz	-miş	kadirbil <u>mez</u>	
				çokbil <u>miş</u>	
		SIFAT - FİİL			

AYRI { [] + [] bakar kör çıkmaz sokak
-an - ar çalar saat
-maz uçan daire
SIFAT - FİİL

BİTİŞİK { [] + [-Dİ] - albastı, firdöndü, hünkârbeğendi
[-Dİ] + [-Dİ] - oldubitti, uçtuuçtu
[-AR/R] + [-AR/R] - konargöçer, okur yazar

ALTI, ÜSTÜ, ÜZERİ

SOMUT YER

göz altına (krem)
masa üzerindeki (kalem)
dolap üstünde (toz)

SOMUT YER

gözaltına (almak)
öğleüzeri
akşamüstü (konuşmak)
bilinçaltı
olağanüstü

Renk adıyla kurulan

BİTKİ **HAYVAN** **HASTALIK** adları

akağaç alabalık akbasma
sarıçiçek beyazsinek mavihastalık
karadut bozayı maviküf

- **ÖN** Bitişik (3) önsezi, öngörü, önayak
Ayrı (...) ön ad, ön yargı, ön söz...

AYRI { hafta yurt **İÇİ** yurt din **DIŞI** ardı yanı peşi aklı **SIRA**

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- Bu siyasetnameyi altı ayda yazmış.
- Seni ikindiüzeri aramaya karar verdim.
- Hastaneye yeni bir başhemşire gerekiyor.
- Dün gece bir orduevinde kaldık.
- Bu işi oldu bittiye getirmeye gerek yok.

CEVAP: E

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

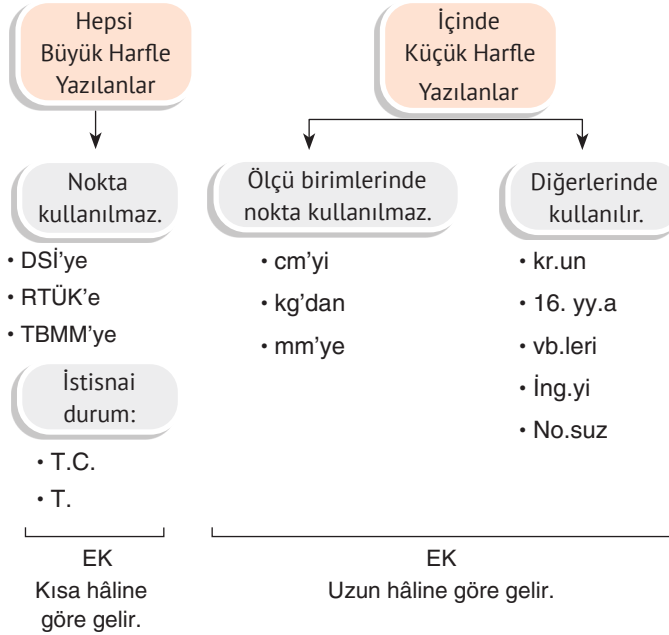
- A) Böyle değerbilmez insanlarla sohbet etmek istemiyorum.
- B) Böyle bir gecekonuda yaşamak hepimize huzur veriyor.
- C) Gök bilimi çalışmalarına erken başlamış.
- D) Yurtiçinde bu tür çalışmalar artık çok ucuzdur.
- E) Dün bir beyazsinek yakalamış bu köyde.

CEVAP: D

Benzetme yoluyla insanın bir niteliğini anlatmak üzere

BİTKİ	HAYVAN	NESNE	adlarıyla kurulan birleşik kelimeler	A Y R I
çetin ceviz	eski kurt	eski toprak		
çöpsüz üzüm	sarı çıyan	sapsız balta		

KISALTMALARIN YAZIMI

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Bu hafta yemeği DSİ'de yiyeceğiz.
- B) 10 kg'den fazla patates istemiyorum.
- C) XX. yy.ın ikinci yarısında başlamıştı.
- D) KYK'nin yanına bu apartman yapıldı.
- E) RTÜK'e başvuruyu yaptım, sonuç bekliyorum.

CEVAP: B

NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTA

- Bazı kısaltmaların sonuna konur.
- Tarihlerin yazılışında gün, ay, yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
- Arka arkaya sıralandıkları için virgülle veya çizgiyle ayrılan rakamlardan yalnızca sonuncu rakamdan sonra konur.
- Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, noktanın kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Tren saat 09.15'te kalktı.
- B) Dr. Ahmet seni aradı mı?
- C) II. Mehmet zamanında Osmanlı ne durumdaydı?
- D) 3, 4 ve 7. maddeler, durumu apaçık ortaya koyuyor.
- E) 29.5.1453 tarihi hiç unutulur mu?

CEVAP: C

VİRGÜL

- Cümle içinde ara sözleri veya ara cümleleri ayırmak için ara sözlerin veya ara cümlelerin başına ve sonuna konur.
- Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- Bir kelimenin kendisinden sonra gelen kelime veya kelime gruplarıyla yapı ve anlam bakımından bağlantısı olmadığını göstermek ve anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Binnaz Hanım, üniversiteyi dereceyle bitirerek hâkim ve savcılık sınavlarına hazırlanıp onda da başarılı olmuş iyi bir hukukçudur.
- B) Herkesin yaptığı doğruları bulmak için, doğrusu eğrisi tartışılır, yola çıkan denenmiş denemek ve yapılmış yapmaktan öte gidemez.
- C) Büyük kentler, kalabalık yollar değil mi bizi soğutan ve birbirimize dahi yabancılaştıran şeyler?
- D) Her şeyi tartıştık, sabaha kadar çözüm bulduk aklımıza takılan tüm sorunlara.
- E) Bu, tarihin akışını değiştiren ender olaylardan biri olarak bize ders verici nitelikleriyle öne çıkmıştır.

CEVAP: D

VİRGÜLÜN KULLANILMASI GEREKEN YERLER**DİKKAT**

“ve, veya, yahut” bağlaçlarından önce ya da sonra virgöl kullanılmaz.

①

- Onu hiç özlemedi **ve** yıllarca aramadı.
- Pakize **veya** Kuddusi gelmelidir.
- Sabaha kadar uyumadı **ve** şafak sökerken mektubuna başladı.

DİKKAT

Tekrarlı bağlaçlardan önce ve sonra virgöl kullanılmaz.

②

- Ne** coğrafyayı seviyor **ne** matematiği.
- Hem** çok çalıştı **hem** hayatını yaşadı.

DİKKAT

Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan “de, da” bağlacından önce ya da sonra virgöl kullanılmaz.

③

- Seni orada görmüş **de** selam vermemiş.

DİKKAT

Metin içinde “-ınca, -ince” anlamı katan “mı, mi” edatından sonra virgöl kullanılmaz.

④

- Eve gittin **mi** beni ara!

DİKKAT

Şart ekinden sonra virgöl kullanılmaz.

⑤

- Onu görür**se** hemen bana haber vermelisin.
- Şart** ekleri art arda kullanılırsa virgöl kullanılır.
- Onu gör**se**, sev**se** ne güzel olur değil mi?

DİKKAT

Metin içinde zarf-fiil ekleriyle oluşturulmuş kelimelerden sonra virgöl konmaz.

- Seni gör**dükçe** seviyorum.
- Televizyon seyred**ip** uyudu.
- Seni gör**meden** yapamıyorum.

⑥

Zarf-fiiller art arda kullanılırsa virgöl kullanılır. Anlam karışıklığı olursa zarf-fiil eklerinden sonra virgöl kullanılabilir.

- Konu**şup**, dur**madan** surat astı.

ÖSYM TİPİ SORU

Gazeteciliğin bir tekniği olan röportaj (I) her durumda nesnel olarak yapılmalıdır. Sahaya çıkılır (II) gözlem yapılır (III) konuyla ilgili kişilerle görüşülür. En sıkıntılı dönemlerde dahi gazeteciler objektif olmuştur. Nesnellik göz ardı edilerek (IV) röportaj yapmak en büyük hatadır. Ben istediğim gibi röportaj yaparım (V) diyen bir gazeteci kalıcı olamaz.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgöl (,) getirilemez?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: D**NOKTALI VİRGÜL**

1. Cümle içinde virgülle sıralanmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur:

- İlgın, Beypazarı, Kızıltepe; Konya, Ankara, Mardin
- Erkeklerle Kuddusi, Mehmet; kızlara Pakize, Hayriye isimleri verilir bu köyde.

2. Öğeleri arasında virgöl bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur:

- Karısını, çocuğunu her şeyden çok seviyor; mutluluktan bağırmak, çığlık atmak istiyordu.

3. İki kiden fazla eş değer öğeler arasında virgöl bulunan cümlelerde öznenin sonra noktalı virgöl konabilir:

- Halis; zeki, akıllı, becerikli bir gençti.
- Mahallenin sevdiği bu genç; şiir, tiyatro, deneme yazardı.

ÖSYM TİPİ SORU

Ömer Seyfettin'in *Keramet* adlı öyküsü (I) içinde dramatik ve komik öğeler barındırmakla birlikte batıl inançların yanlışlığını ileri sürdüğü için tezli karakter taşır. Anlatıda yangını fırsata çevirmek isteyen Çiroz Ahmet (II) soygun için mahallelinin kutsadığı türbeye girer. Para edecek her şeyi topladıktan sonra sandukanın içine girerek halkın şaşkın bakışları altında uzaklaşır. Türbenin soyulduğunu anlamayan mahalleli (III) evliyanın yangından rahatsız olup mekân değiştirdiğini düşünür (IV) türbeyi kültleştiren (V) sorgulamayan ve mantığını kullanmayan mahalleli aldatılmış olur.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: D

İKİ NOKTA

ÖSYM TİPİ SORU

- Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
- Kendisiyle ilgili açıklama verilecek cümlelerin sonuna konur.
- Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra konur.
- Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, iki noktanın kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) Millî Edebiyat akımının temsilcilerinden bir kısmını sıralayalım: Ömer Seyfettin, Halide Edip Adıvar, Ziya Gökalp...
- B) Mesele şuydu: Vatan asla satılamaz!
- C) Ali: Yarın mı yola çıkıyoruz?
Veli: Evet, yarın çıkacağız.
- D) Ziraatçı sayar:
- Yulaf, pancar, zerzevat, tütün...
- E) Bu sözcüğü "a: ile" şeklinde telaffuz edeceksin.

CEVAP: E

ÜÇ NOKTA

ÖSYM TİPİ SORU

- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.
- Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek veya ifadeye güç katmak için konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.
- Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, üç noktanın kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek gösterilemez?

- A) O adamın bu yanı...
- B) Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz!
- C) Koca Ali... Koca Ali, be!..
- D) Arabacı B... 'a yaklaştığını söylüyordu.
- E) ... derken şehrin öte başından boğuk boğuk sesler gelmeye başladı...

CEVAP: E

ÖSYM TİPİ SORU

Çok yakından mı bu sesler () çok uzaklardan mı () Bir adam uzaktan haykırdı () İlerle () Bir genç () Kaç saattir burada bekletiliyorsunuz () () dedi ve dönüp gitti.

Bu parçadaki boşluklara aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmektedir?

- A) (,) (?) (:) (!) (") (?) (")
- B) (,) (?) (,) (!) (") (!) (")
- C) (?) (?) (:) (!) (") (?) (")
- D) (?) (?) (:) (!) (!) (!) (!)
- E) (,) (?) (,) (!) (") (?) (")

CEVAP: A

KESME İŞARETİ
TEMEL KURAL

Özel isim • Konya • Türk • Ahmet	Özel isme gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır: • Ahmet'e • Konya'dan • Türk'ün Özel isme gelen yapım ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz: • Türklük • Türkçe • Konyalı • Ahmetgil
	Özel isme gelen "-lar / -ler" çoğul ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz: • Ahmetler Özel isme gelen çoğul eklerinden sonra da kesme işareti kullanılmaz. • Mehmetlerin • Kadirlerde
	Yapım ekinden sonra gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılmaz: • Türkçenin • Konyalıdan • Türkçeye • Osmanlıda

**Kurum, kuruluş, kurul, birleşim, oturum ve iş yeri adları-
na gelen ekler kesmeyle ayrılmaz:**

- Türk Dil Kurumundan
- Türkiye Büyük Millet Meclisinin
- Şen Kardeşler Pide Salonuna

ÖSYM TİPİ SORU

(I) Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 112'nci Birleşimi'nin 2'nci Oturumu'nda alınan bu karar hepimizi mutlu etti. (II) Bu kararla Türklük daha da önemli hâle getirildi. (III) Kararın uygulanması 17 Aralık'ı bulacaktır. (IV) Önümüzdeki yıl da ülke geneline yayılacaktır. (V) Önümüzdeki haftada BM'ye bu karar bildiricekmiş.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde
noktalama yanlışı vardır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

DÜZELTME İŞARETİ

**1. Sesleri aynı, söylenişleri ve anlamları farklı sözcükleri
ayırmak için kullanılır:**

• adem (yokluk)	→ âdem (insan)
• adet (sayı)	→ âdet (gelenek)
• alem (bayrak)	→ âlem (dünya)
• aşık (eklem kemiği)	→ âşık (seven, vurgun)
• hal (sebze, meyve satılan yer)	→ hâl (durum)
• hala (babanın kız kardeşi)	→ hâlâ (henüz)
• rahim (esirgeme)	→ rahîm (koruyan)
• şura (şu yer)	→ şûra (danışma kurulu)

2. Arapça ve Farsçadan dilimize geçen

- "g, k"den sonra gelen "a, u" üzerine konur:

dergâh	karargâh	yadigâr	dükkân
kâfir	Hakkâri	gâvur	tezgâh
Nigâr	hikâye	kâğıt	Kâzım
gülgûn	mahkûm	sûkûn	merzengûş
mezkûr	sûkût	mekân	Kâmil

- "l"den sonra gelen "a, u" üzerine konur:

- Halûk, Lâle, Nalân, Balâ, Elâzığ, İslâhiye, Lâdik, Lâpseki, Selânîk...

**3. Nispet ekinin belirtme durum ekiyle karışmasını önlemek
için konur:**

- Türk askeri / Askerî iş
- İslam dini / Dinî ilimler
- Fizik ilmi / İlmî tartışmalar
- Atatürk'ün resmi / Resmî tartışmalar

(millîleşmek, millîlik, resmîleştirmek, resmîlik...)

SÖZCÜKTE YAPI

KÖK TÜRÜ

İSİM KÖK

FİİL KÖK

ÖSYM TİPİ SORU

Bu bölgelerde yaşayan insanların en önemli özelliği neydi

I

II

III

hatırlıyor musun? Güvenli yer bulmak için hiç sıkılmadan

IV

çabalamalarıdır. Ama bu çaba da gittikçe azalır.

V

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi, kök-
nün türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

CEVAP: A

KÖK BULMA ETKİNLİĞİ

yerleşik
büyütülen
kemirdiğim
kırpık
korkunç
oluşum
aralıktan
birleşmek
yaralı
dergicilik

çoğalan
incelemek
tutkunlar
ılıkılık
sızladı
solungaç
görevli
işlemci
dizi

ORTAK KÖK

İSİM KÖK FİİL KÖK

Anlam bağlantısı VAR

SESTEŞ KÖK

İSİM KÖK FİİL KÖK

Anlam bağlantısı YOK

• güven $\begin{cases} \text{İSİM KÖK} \\ \text{FİİL KÖK} \end{cases}$

• ara $\begin{cases} \text{İSİM KÖK} \\ \text{FİİL KÖK} \end{cases}$

• kuru $\begin{cases} \text{İSİM KÖK} \\ \text{FİİL KÖK} \end{cases}$

• göç $\begin{cases} \text{İSİM KÖK} \\ \text{FİİL KÖK} \end{cases}$

YAPIM EKİ

İsimden İsim
Yapım Eki

• sanat + (ç)ı
• kum + (sa)l

İsimden Fiil
Yapım Eki

• çok + al-
• yön + et-

Fiilden İsim
Yapım Eki

• biç - (im)
• beğen - (i)

Fiilden Fiil
Yapım Eki

• yap - (tır)-
• döv - (ü)n

ÇEKİM EKİ

İSİM ÇEKİM EKLERİ

1. Çoğul Eki: +lar / +ler

masa + (lar)

2. İyelik Eki:

kalem + (im) 1. tek.iy.e

kalem + (in) 2. tek.iy.e

kalem + (i) 3. tek.iy.e

kalem + (imiz) 1. çoğ.iy.e

kalem + (iniz) 2. çoğ.iy.e

kalem + (leri) 3. çoğ.iy.e

güzeldi.

3. İlgi (Tamlayan) Eki:

Tamlayan

Ben + im
Sen + in
O + (n)un
Ahmet + in
Biz + im
Siz + in
Onlar + in

Tamlanan

ev + im
ev + in
ev + i
ev + i
ev + imiz
ev + iniz
ev + leri

İlgi Eki
(Tamlayan Eki)

İyelik Eki
(Tamlanan Eki)

4. İsim Durum (Hâl) Ekleri:

• Yalın Durum (Hâl)

Ev çok hoş.

• Belirtme Durumu (Hâli)

Ev (i) temizledim.

• Yönelme Durumu (Hâli)

Ev (e) gittim.

• Bulunma Durumu (Hâli)

Ev (de) uyudum.

• Ayrılma Durumu (Hâli)

Ev (den) kaçtım.

DİKKAT

- Ev **(-i)** çok güzelmiş.
- Ev **(-i)** yıkadım.

5. İsmi Yüklem Yapan Ek Fiil

Karşıdan gelen öğrenci, **Ahmet**, **ti**
Karşıdan gelen öğrenci, **Ahmet**, **miş**
Karşıdan gelen öğrenci, **Ahmet**, **tir**

İsim ÇEKİM EKİ

ÖSYM TİPİ SORU

Adamın gözlüğü trende kalmıştı. Bu gözlüğü senden önce almıştım ama herkesten saklamıştım. Paris'ten almıştım ama üç yıldır kullanmamıştım. Şimdi köşe vagonda unutulup gitti.

Bu parçada aşağıdaki eklerden hangisi yoktur?

- A) İlgî eki
- B) İyelik eki
- C) Belirtme durum eki
- D) Yönelme durum eki
- E) Ayrılma durum eki

CEVAP: D

BENİM HOCAM

FiİL ÇEKİM EKLERİ

Dİ	-	m
MİŞ	-	sin
(İ)YOR	-	uz
ECEK	-	siniz
(İ)R	-	ler
MEZ	-	sin
MELİ	-	(y)im
SE	-	n
E	-	lim

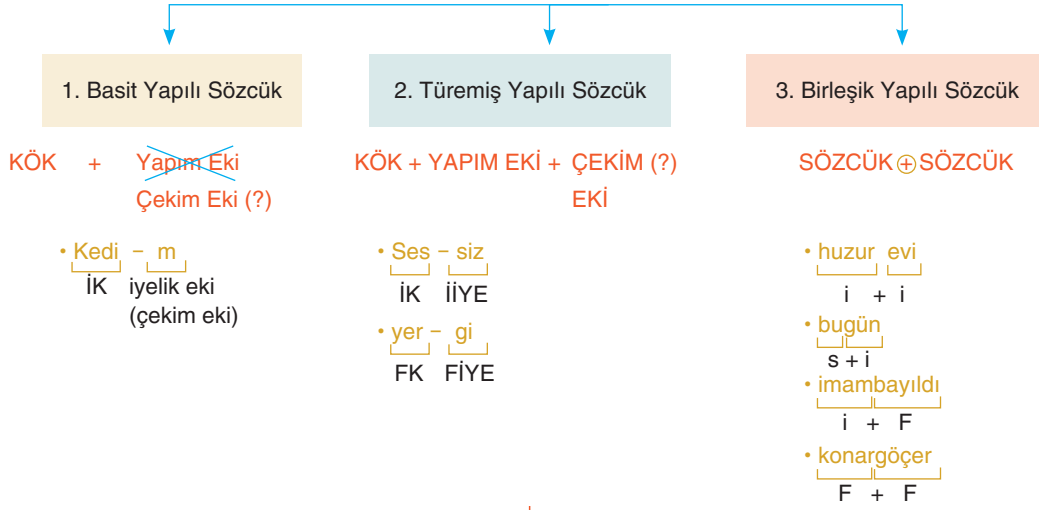
KİP EKLERİ

ŞAHIS / KİŞİ EKLERİ

ÇEKİM EKİ

GEL-

SÖZCÜĞÜN YAPISI

BİRLEŞİK YAPILI FİİLER

1. Yardımcı Fiille Kurulan Birleşik Fiiller

İSİM + et- ol- eyle- kıl-
hasta et-
kabul ol-

2. Anlamca Kaynamış Birleşik Fiiller

göz koy-
kulak ver-

3. Kurallı Birleşik Fiiller

→ **Yeterlilik** (ebil-) **yapabil-**
(ama-) **yapama-**

→ **Süreklilik** (ekal-) **bakakal-**
(edur-) **gidedur-**
(egel-) **olagel-**

→ **Tezlik** (iver-) **yapıver-**

→ **Yaklaşma** (eyaz-) **düşeyaz-**

ÖSYM TİPİ SORU

Yalnızlık kimseye yakışmaz Bilginin üretilmesi yalnız daha iyi
I II III

diye hep toplumdan uzak kalınmaz. Günlerin geçişini yerinde
IV V

takip etmek gerekir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: E

ÖSYM TİPİ SORU

I. Ödevleri sonunda yapabildi.

II. Seni dün burada gördü.

III. Ödevini babasına yaptırdı.

IV. Bu binanın altında dövüldü.

V. Yine o kitabı almış.

Bu parçada numaralanmış sözcükler yapıları bakımından ikiyeşerli gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: A

SÖZCÜK TÜRLERİ

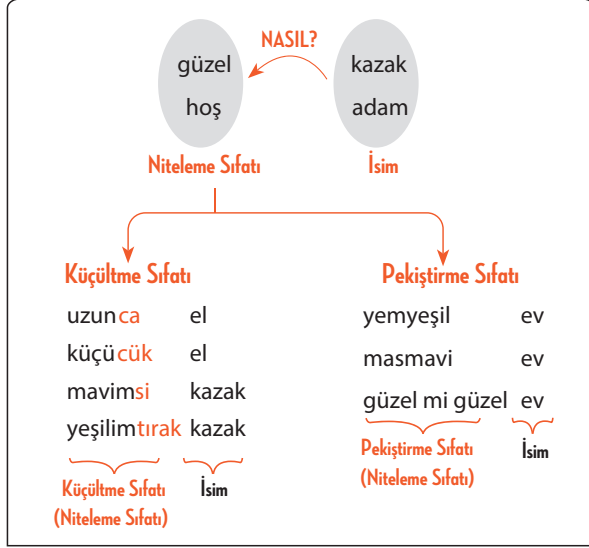
İSİM - SIFAT - ZAMİR - ZARF

EDAT - BAĞLAÇ - ÜNLEM

FİİL

SIFAT (ÖN AD)

A) Niteleme Sıfatı

Adlaşmış Sıfat

Niteleme Sıfatı + İsim

Güzel ~~kızı~~ gördüm.
Niteleme ~~İsim~~
Sıfatı

Güzeli gördüm.
Ad-Sıfat

ÖSYM TİPİ SORU

Sosyolojik açıdan her toplum gelecek nesillere kültürel bazı miraslar bırakmaktadır. Bu kültürel miraslar, ilerleyen zaman dilimlerinde toplumun her türlü etkinliklerinde kendini farklı biçimlerde göstermektedir. Aynı şekilde birbirine coğrafi olarak yakın topluluklar kültürel olarak birbirleri ile etkileşime geçerek benzeşmektedir. Genelde baskın, egemen olan topluluğun kültürü diğeri üzerinde daha etkili olabilmektedir.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi adın niteliğini bildiren bir sözcük değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: E

B) Belirtme Sıfatları

a. İşaret Sıfatı:

bu ev böyle ev
şu ev şöyle ev
o ev öyle ev

İşaret Sıfatı **İsim** **İşaret Sıfatı** **İsim**

b. Sayı Sıfatı:

beş ev beşinci ev
Asıl Sayı Sıfatı İsim Sıra Sayı Sıfatı İsim

beşer ev beşte bir ev
Üleştirme Sayı Sıfatı İsim Kesir Sayı Sıfatı İsim

c. Belgisiz Sıfat:

her adam bazı evler birkaç ev
Beltisiz Sıfat İsim Beltisiz Sıfat İsim Beltisiz Sıfat İsim

biraz su tüm evler
Beltisiz Sıfat İsim Beltisiz Sıfat İsim

d. Soru Sıfatı:

kaç ev?
hangi ev?
nasıl ev?
kaçıncı ev?

Soru Sıfatı **İsim**

SIFAT	+	İSİM	=	SIFAT TAMLAMASI
güzel		ev		
bu		ev		
birkaç		ev		
hangi		ev		
beş		ev		
SIFAT TAMLAMASI				

ZAMİR (ADIL)

Sözcük Halindeki Zamirler

a. Kişi Zamiri:

Ben	çalıştım	Biz	çalıştık
Sen	çalıştın	Siz	çalıştınız
O	çalıştı	Onlar	çalıştılar

b. Dönüşlülük Zamiri:

Kendi

c. İşaret Zamiri:

Bunu	al.	Böylesini	görmedim.
Şunu	yak.	Şöylesini	duymadım.
Onu	çöpe at.	Öylesini	yemedim.

d. Belgisiz Zamir:

Birkaçını	al.
Birçoğunu	yak.
Birazını	iç.
Şey	aldım.

e. Soru Zamiri:

Ne	aldı?
Hangisi	aldı?
Kim	aldı?
Nereye	gitti?

Bu adam geldi. İşaret sıfatı	Bunu al. (Kalemi) İşaret zamiri
Birkaç kişi geldi. Belgisiz sıfat	Birkaçı geldi. (Üçü, beşi) Belgisiz zamir
Kaç kişi geldi. Soru sıfatı	Kaç almış? (Yüz) Soru zamiri
İSMİN ÖNÜNE GELMİŞ → SIFAT	YERİNE İSİM GELMİŞ → ZAMİR

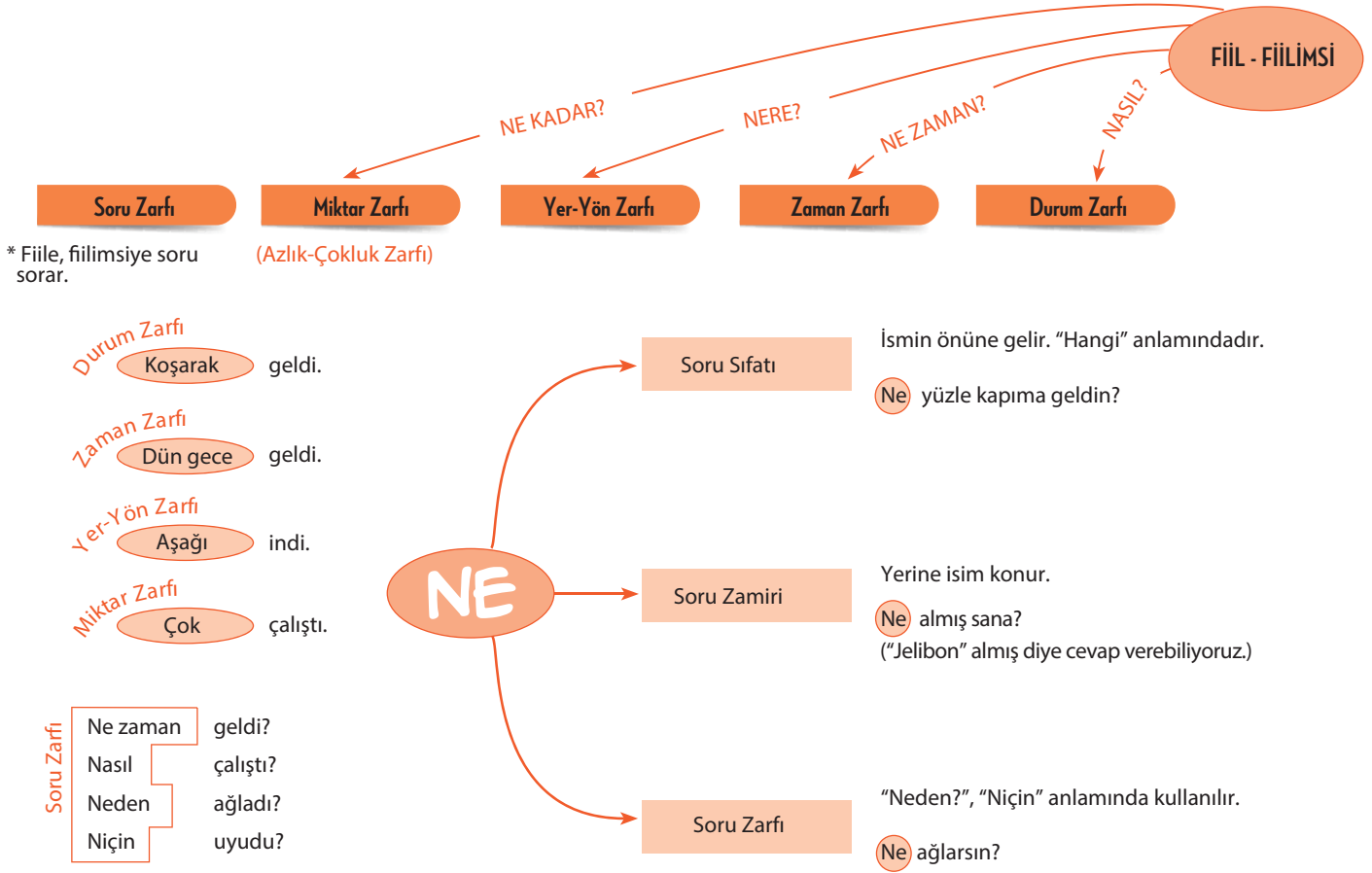
ÖSYM TİPİ SORU

Çantam dizlerimin üstündeydi; onu tepemdeki rafa ya da aşağıdaki bagajın karanlığına, ^I onca sepetin, naylon ^{II} torbanın ve içlerinde ne olduğu bilinmeyen eciş bücüş ^{III} bavullarla çuvalların arasına koyamazdım. İçinde kitaplarım vardı çünkü kimselere göstermediğim, herkesten ^{IV} köşe ^V bucak sakladığım şiirlerim vardı.

Bu parçada altı çizili sözcüklerin hangisi zamir değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

ZARF (BELİRTEÇ)

ÖSYM TİPİ SORU

İrmağı gördükten sonra, taşan suya baktı ve artık kimseyi
I II III
üzmemeye karar verdi. Mağaradan içeri girdi ve ortamı
IV
iyice süzdü.
V

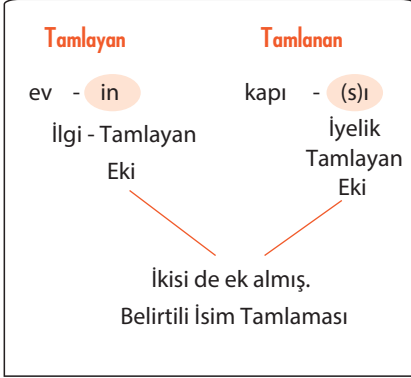
Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi belirteç değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

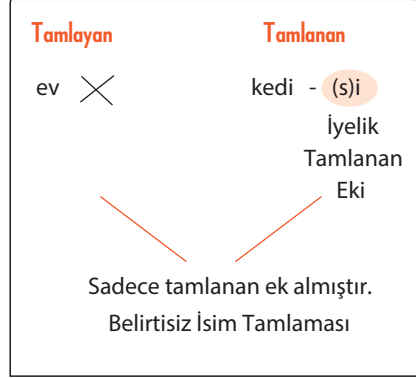
CEVAP: B

İSİM TAMLAMALARI

Belirtili İsim Tamlaması

Belirtisiz İsim Tamlaması

Zincirleme İsim Tamlaması

⇒ En az üç tane zamir ya da isim birbirine bağlanır.

ev - in kapısının kolu

Zincirleme İsim Tamlaması

ÖSYM TİPİ SORU

Otobüs küçük, loş ve tozlu dükkânlarla çevrili
kasaba meydanını geride bırakıp da tek katlı
evlerin bahçeleri arasında kıvrıla kıvrıla ilerlemeye
başladığında, içinde başka boşluklar açılmıştı.

Bu parçada altı çizili tamlamaların türü aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Sıfat	Belirtisiz isim	Zincirleme
B)	Zincirleme	Belirtili isim	Belirtili isim
C)	Sıfat	Zincirleme	Belirtili isim
D)	Sıfat	Belirtisiz isim	Belirtisiz isim
E)	Zincirleme	Belirtisiz isim	Belirtili isim

CEVAP: A

EDAT (İLGEÇ)

- Tek başına ANLAMSIZDIR.
- Başka kelimelere eklenerek anlam kazanır.

Seni görmek	için	geldi.	(Amaç - Sonuç)
Seni gördüğü	için	geldi.	(Neden - Sonuç)
Akşama	kadar	çalıştı.	(Zaman)
Ayşe'ye	rağmen	kazandı.	(Zorluk)
Ayşe'ye	karşın	kazandı.	(Zorluk)
Senden	sonra	çalıştı.	(Zaman)
Senden	önce	çalıştı.	(Zaman)
Sonsuza	dek	çalıştı.	(Zaman)
Sabahtan	beri	düşünüyor.	(Zaman)
Sabaha	karşı	geldi.	(Zaman)
Sabaha	değin	çalıştı.	(Zaman)
Aslan	gibi	çalıştı.	(Benzetme)
Senden	dolayı	kazanamadı.	(Neden - Sonuç)
Senden	ötürü	kazanamadı.	(Neden - Sonuç)
Geldin	mi?	(soru)	

EDAT ÖBEĞİ (GRUBU)

YALNIZ, ANCAK, BİR, TEK			
	Sadece anlamındaysa	Zarf	
	Ama, fakat anlamındaysa	Bağlaç	
ZARF	Yalnız	seni sevdim.	Eve gittim yalnız selam vermedim.
ZARF	Ancak	seni sevdim.	Seni sevdim ancak selam vermedim.
ZARF	Bir	seni sevdim.	Tek sana güvendim.
ile	yerine	ve	koy ⇒ OLURSA ⇒ Bağlaç
	yerine	ve	koy ⇒ OLMAZSA ⇒ Edat
⇒ Eve otobüsle gitti.	Edat		
⇒ Otobüsle kamyonu severim.	Bağlaç		

BAĞLAÇ

- Tek başlarına anlamları yoktur. Edatlar gibi cümleye yeni bir anlam katmazlar. Sözcükleri, söz gruplarını ve cümleleri bağlarlar.

- Sözcükleri birbirine bağlar.

Erkut	ve	Özlem	dün evlendi.
Erkut	ile	Özlem	dün evlendi.
Erkut	veya	Özlem	gelsin.
Erkut	ya da	Özlem	gelsin.

- Söz gruplarını birbirine bağlar.

Adamın defteri	ve	kızın kitabı	buradaymış.
Kedilerin sütünü	ya da	ineklerin yemini	sen ver!

(İsim tam.)

(İsim tam.)

- Cümleleri birbirine bağlar.

Çocuk buraya geldi	ama	kimse yoktu.
Adamı karısı çok sevdi	fakat	adam bundan hiç hoşlanmadı.
Çocukları bahçeye çıkardı	lakin	bahçede kimse yoktu.
Erkan'ı görmeye dershaneye geldi.	ancak	dershane kapalıydı.

- Tekrarlı bağlaçlar

İster	evde kal	ister	bizimle gel.
Hem	kitabı	hem	kalemi vardı.
Ne	adamı getirdi	ne	çocuğu getirdi.
Ya	bizimle kal	ya	oradan git.
Ha	burada kalmış	ha	oraya gitmiş.

- Bağlaçlar, cümlede bağımsız bir öge olmaz. Diğer öğelerin içinde kullanılabilir.

Pakize ile Kuddusi gelmiş. "Pakize ile Kuddusi" → ÖZNE

Bağlama grubu

İSİM	BAĞLAÇ	İSİM	BAĞLAMA GRUBU
Kuddusi	ve	Pakize	Kuddusi ve Pakize

- Bağlaç olan "ile" ayrı da yazılabilir bitişik de yazılabilir.

Kuddusi ile Pakize geldi.

Kuddusi'yle Pakize geldi.

"de" bağlaç

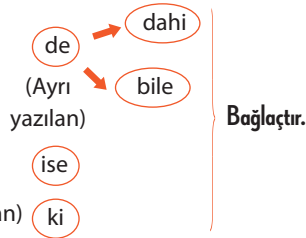
Bağlaç olan "de"	Hâl eki olan "de"
Cümleden çıkarılınca anlam bozulmaz.	Cümleden çıkarılınca anlam bozulur.
AYRI YAZILIR.	BİTİŞİK YAZILIR.
Ayşe <u>de</u> gelmiş buraya.	Kalemi okul <u>da</u> kalmış.
Buralara gelmiş de beni aramamış.	

"ki" bağlaç

- Ayrı yazılır ve bağlama işlevindedir.
- Adamı görmüş **ki** buralardan uzaklaşmış.
- Oraya gittik **ki** kimse kalmamış.

NOT

ÖSYM TİPİ SORU

Seni görmek için buraya gelen insanlar ile sabaha kadar sohbet etmek mi seni mutlu ediyor? Kimseye de haber vermiyorsun

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: E

ÖSYM TİPİ SORU

İnsanlar vücutlarının su ihtiyacını hemen karşıladıkları gibi beyinlerinin bilgiye olan ihtiyacını da karşılamak için gereken özeni gösteriyorlar mı, emin değilim.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

- A) Edat - edat - bağlaç
B) Bağlaç - bağlaç - edat
C) Bağlaç - edat - edat
D) Edat - bağlaç - edat
E) Edat - bağlaç - bağlaç

CEVAP: D

ÖSYM TİPİ SORU

Özenle yazıldığı belli olan mektubu bakışları ile sevdikten sonra bitmesini istemiyor gibi yavaş yavaş okumuştur. Son cümlelere doğru gözlerinden yaşlar akmaya başlasa da yüzüne yayılan huzurlu bir tebessüm, bu gözyaşlarının mutluluktan olduğunu hissettiriyordu.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin türü diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: E

ÖSYM TİPİ SORU

Sosyolojik açıdan her toplum gelecek nesillere kültürel bazı miraslar bırakmaktadır. Her toplum kendi ananesine sahip çıkar. Her toplum kendi çocuklarına farklı davranır.

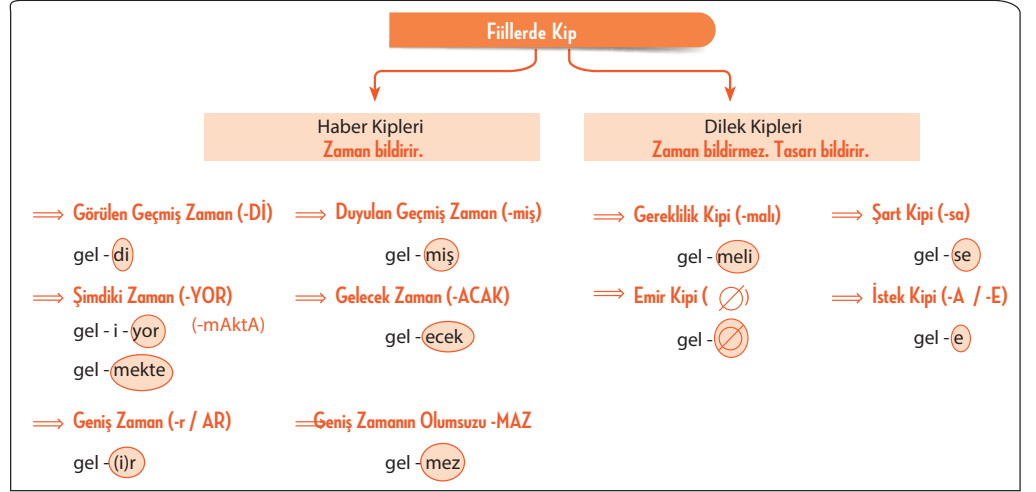
Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Sıfat - isim - zamir - zarf
B) Sıfat - isim - zarf - zamir
C) Sıfat - zamir - isim - zarf
D) Zarf - isim - zamir - zarf
E) Zarf - zamir - zarf - zamir

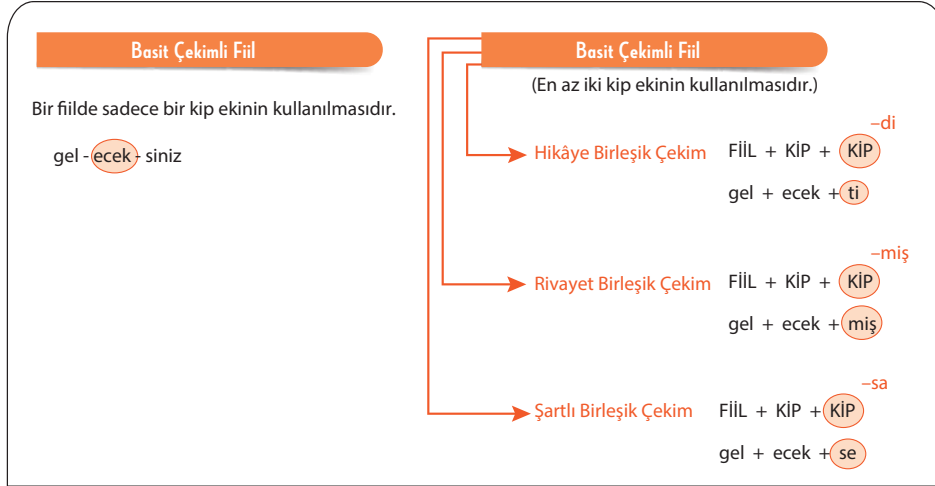
CEVAP: A

FİİL (EYLEM)

gel - miş -	im	→ 1. tekil şahıs eki
gel - ecek -	sin	→ 2. tekil şahıs eki
kal - malı -	Ø	
gel - se -	k	→ 1. çoğul şahıs eki
al - dı -	nız	→ 2. çoğul şahıs eki
sev - miş -	ler	→ 3. çoğul şahıs eki
ŞAHIS (KİŞİ) EKLERİ		
İşi kimin yaptığını gösterir.		

FİİLLERDE ÇEKİM

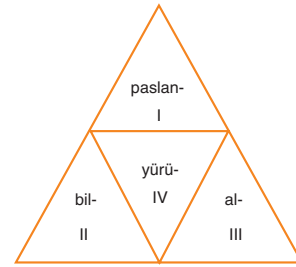
Fiil Kipinde Anlam / Zaman Kayması

Yeni kitabı haftaya çıkıyor. → "çıkacak" olması gerekirken "çıkıyor" olmuştur.

NOT
Anlatım bozukluğu değildir.

İŞ / KILIŞ	DURUM	OLUŞ
ONU ✓	ONU ✗	Tabiatta kendiliğinden
al-ver-	ağla-	yaprakların dökülmesi ağaçların yeşermesi

ÖSYM TİPİ SORU

Bu tabloda verilen fiillerin hareket anlamına göre sınıflandırılması aşağıdakilerden hangisidir?

	İş / Kılış	Durum	Oluş
A)	II ve III	IV	I
B)	II	III ve IV	I
C)	I ve II	III	IV
D)	IV	II	I ve III
E)	I ve III	II	IV

CEVAP: A

EK FİİL (EK EYLEM)

Ek fiilin cümlede 2 görevi vardır:

1. Görev

Birleşik Çekimli Fiil Yapar.

gel - miş - i - di
gel - ecek - i - miş
gel - (i)yor - i - se

“i” harfi burada
düşmüştür.

Ünlü düşmesi
kabul edilir.

2. Görev

İsimleri ve isim soylu sözcükleri yüklem yapar.

Karşıdan gelen kız, Ayşe - i - di. (Ayşe’ydi.)
Karşıdan gelen kız, Ayşe - i - miş. (Ayşey’miş.)
Karşıdan gelen kız, Ayşe - i - se. (Ayşe’yse.)
Karşıdan gelen kız, Ayşe - i - dir. (Ayşe’dir.)

Olumsuz: **değil**

Karşıdan gelen kız, Ayşe **değildi**.
Karşıdan gelen kız, Ayşe **değilmiş**.
Karşıdan gelen kız, Ayşe **değilse**.
Karşıdan gelen kız, Ayşe **değildir**.

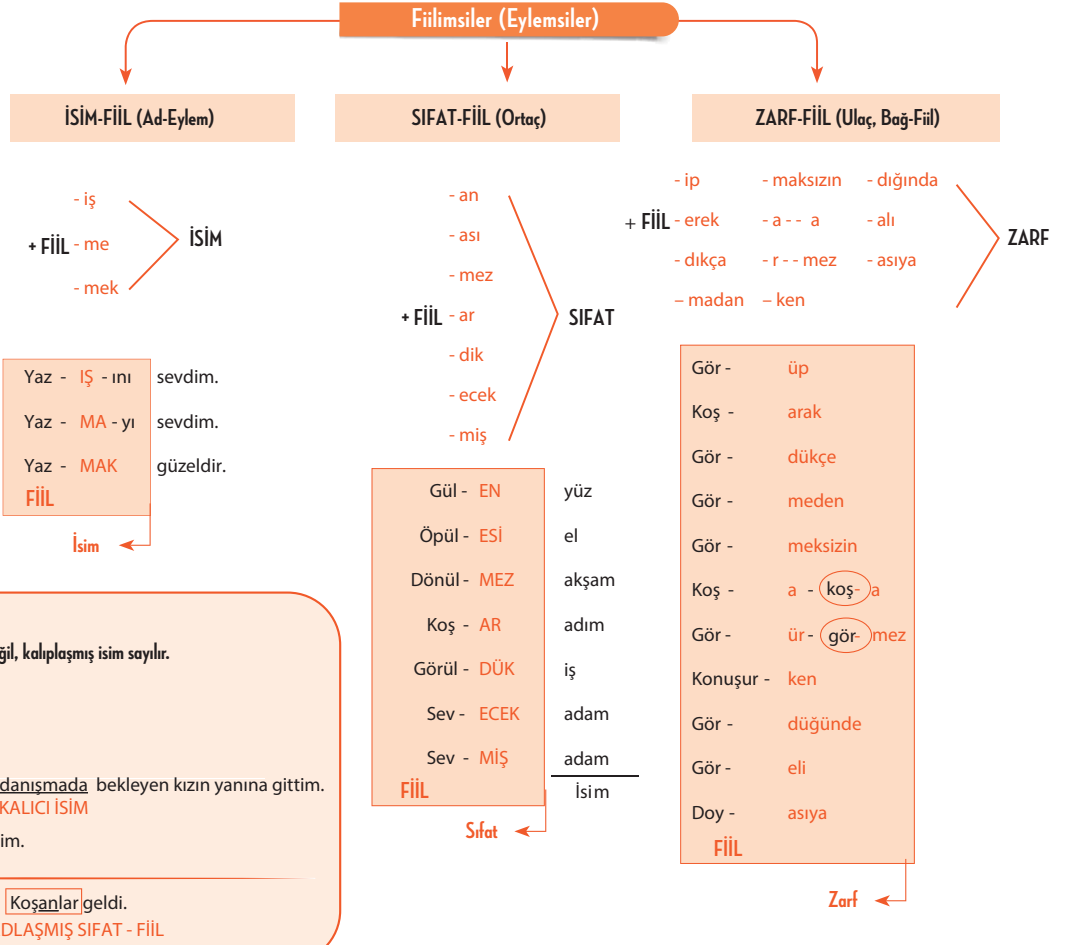
ÖSYM TİPİ SORU

Aşağıdakilerden hangisinde ek fiil farklı görevde kullanılmıştır?

- A) İnsanoğlu, yeryüzünde ilk varlık gösterdiği günden bugüne işlerini kolaylaştıracak aletlere ihtiyaç duymuştu.
- B) İlkel çağlarda gerçekleşen maden işleme akımları çağ kapatıp çağ açılmasına sebep oluyordu.
- C) Yerleşim problemini ilkel mühendislik teknikleri ile çözen ilk insan, önce yemek arayışında olmuştu.
- D) Avcılık yapan insanın av hayvanlarına karşı galip gelebilmesi için ondan üstün olması gereklidir.
- E) Alet geliştirmek zorunda kalan insan, ilk silahını yemek bulmak için yapmıştı.

CEVAP: D

FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

NOT

Bir varlığın kalıcı ismi olanlar fiilimsi değil, kalıplaşmış isim sayılır.

dolmuş yağış
dondurma çakmak
sarma döner

Hastanın odasını öğrenmek için danışmada bekleyen kızın yanına gittim.
KALICI İSİM

Sana bu hususu danışmaya geldim.
İSİM - FİİL

Koşan çocuklar geldi.
SIFAT - FİİL

Koşanlar geldi.
ADLAŞMIŞ SIFAT - FİİL

ÖSYM TİPİ SORU

Anlattığı hikâyeyi uzatanlar iki türdür. Bir kısmı zihinlerini toplayamadıkları için uzatırlar, bunlar iyi niyetli kimselerdir.

II Kendilerinin hoşlandıkları bir fıkraya sizin de gülmenizi isterler. İkide bir "Nasıldı, dur, unuttum..." gibi sözlerle hikâyeyi kesip düşünürler. Diğerleri ise isteyerek, öylesi

III daha güzel olacağını sanarak hikâyeyi uzatırlar. İstedikleri, karşılarındakini o hikâyeye güldürmek değil, onları kendi

anlatma hünerlerine hayran etmektir.

Bu parçada altı çizili fiilimsiler türce eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: E

FİİLLERDE ÇATI

ÖSYM TİPİ SORU

(I) Vakit bulamadığım için kitap okuyamıyorum gibi laflar duyunca çok öfkelenirdi. (II) Kitap okumak onun için boş zamanlarında yapılacak bir eylem değildi çünkü. (III) Her gün en az iki saat kitap okurdu. (IV) Bunun için ayrıca mesai harcar çok önemli bir iş olarak görürdü bu eylemi. (V) Günün o saatleri için kimseyle plan yapmaz, kimseye söz vermezdi ve olması gerekenin de bu olduğunu savunurdu her yerde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinin yüklemde çatı özelliği aranmaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: B

ÖZNE-YÜKLEM İLİŞKİSİNE GÖRE ÇATILAR

1. Etken Çatı: İşi yapan bellidir. Edilgen/dönüşlü olan "l-n" yok.

~~Ben~~
Seni hep sev /- dim.

Adamı **Ahmet** ara /- mış.

İşteşlik eki olan "ş" yok.

2. Edilgen Çatı:

İşi yapan belli değil.

"l" ya da "n" ekini alır.

Adam gündüz vakti Ukrayna'da gör - (ü) **l** - dü.

Sözde özne
(İşten etkilenen)

3. Dönüşlü Çatı:

İşi yapan belli.

"l" ya da "n" ekini alır.

~~O~~
Dün çok sev - (i) **n** - di.

4. İşteş Çatı:

"ş" ekini alır.

Birlikte ya da karşılıklı anlamı verir.

Dün selamla - **ş** - tı. (**Karşılıklı**)

Çocuklar kaç - **ı** - ş - tı (**Birlikte**)

ÖSYM TİPİ SORU

- Burada aşkın peşinden gitme cesaretini gösteren kişilere çok saygı duyulur.
- Bu akşam banyoya girip neredeyse bir saat yıkandı.
- Böyle eğlenceli bir tatili sadece sizinle yaptık.
- İki haftadır biriken dağ gibi kirli çamaşırların hepsi bugün yıkanacak.
- Saygısız bir tavırla utanmadan gelip karşımdaki koltuğa kuruldu.

Numaralanmış cümleler özne - yüklem ilişkisine göre ikiyeşerli eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

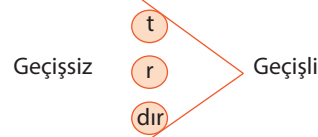
- A) I B) II C) III D) IV E) V

NESNE-YÜKLEM İLİŞKİSİNE GÖRE ÇATILAR

1. Geçişli Çatı: "Neyi/kimi?" sorusuna cevap verir.
sevdi (Kimi sevdi?) Cevap var.

2. Geçişsiz Çatı: "Neyi/kimi?" sorusuna cevap vermez.
uyudu (Neyi/kimi uyudu?) Cevap yok.

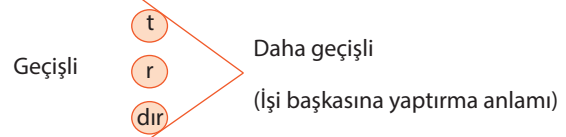
3. Oldurğan Çatı:

Yemeği piş - **(i)r** - di.

piş - > piş - **(i)r** -
Geçişsiz Geçişli

4. Ettirgen Çatı:

Ödevi yap - **tır** - dı.

yap - > yap - **tır** -
Geçişli Geçişli

ÖSYM TİPİ SORU

Tüm işi bize yaptırmak için her gün ağlıyordu.

Aşağıdakilerden hangisi nesne - yüklem ilişkisi bakımından bu cümleyle özdeştir?

- Eve gider gitmez ılık bir duş alıp yatacağını söyledi.
- İnsanoğlunun kaybettiğini fark edemediği tek şeydir, zaman.
- Sakinleşmesini beklediğimiz köpek daha da hırçınlaşıyor.
- Sizi görmek için girişte bekleyen kadına toplantıda olduğunuzu söyledim.
- Uyumak için odasına çekilen ablasına anlatmak istediği şeyler vardı.

CEVAP: C

CÜMLENİN ÖGELERİ

→ Önce yüklem, sonra özne bulunur. Daha sonra istenilen öge bulunur.

CÜMLENİN ÖGELERİ

Temel Ögeler: Yüklem, Özne

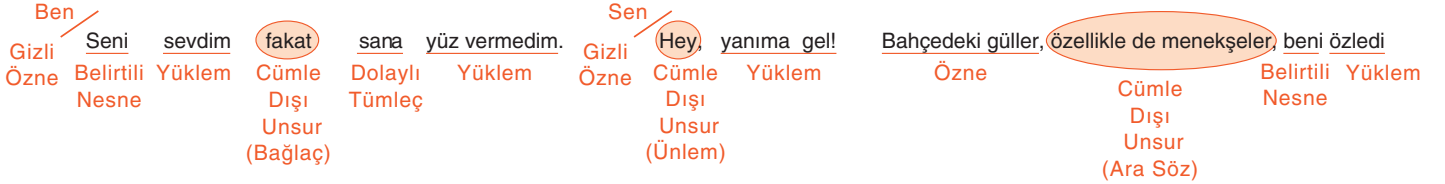

CÜMLE DIŞI UNSURLAR

Bağlaçlar

Ünlemler

Ara Sözcükler

ÖSYM TİPİ SORU

Yarısını kesip yediğim elmanın diğer yarısı çürümüş.

Verilen cümlelerin öğelerinin doğru ayrılış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarısını kesip / yediğim elmanın diğer yarısı / çürümüş.
- B) Yarısını kesip yediğim elmanın diğer / yarısı çürümüş.
- C) Yarısını kesip yediğim elmanın diğer yarısı / çürümüş.
- D) Yarısını kesip yediğim / elmanın diğer yarısı / çürümüş.
- E) Yarısını / kesip yediğim elmanın diğer yarısı / çürümüş.

CEVAP: C

ÖSYM TİPİ SORU

Modern şehir hayatının gün içerisinde onlarca kişiyle iletişime geçmeyi zorunlu kılan ve kişileri binlerce mesaja maruz bırakan yapısı, insana daha önce deneyimlemediği bir uyum sürecini dayatıyor.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Özne - zarf tümeleşci - belirtisiz nesne - yüklem
- B) Belirtisiz nesne - özne - belirtili nesne - yüklem
- C) Zarf tümeleşci - yer tamlayıcısı (dolaylı tümeleş) - özne - yüklem
- D) Özne - yer tamlayıcısı (dolaylı tümeleş) - belirtili nesne - yüklem
- E) Belirtili nesne - zarf tümeleşci - özne - yüklem

CEVAP: D

ÖSYM TİPİ SORU

Türk edebiyatının usta kalemlerinden İsmet Özel, ----

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi, “özne - yer tamlayıcısı - zarf tümlecı - yüklem” şeklinde olur?

- A) Bağdat Sokağı'nda o yıllarda yazıyordu.
- B) kimseyi üzmeden yaşadı yıllarca.
- C) ailesini hiç ihmal etmedi.
- D) Cumhuriyet Dönemi'nin ünlü şairidir.
- E) “Taşları Yemek Yasak” adlı denemeyi o vakitlerde yazdı.

CEVAP: A

ÖSYM TİPİ SORU

Sırf kendi için okuyan, gezen, eğlenen bir aydın kendini yaşarken öldürüyor mu?

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Belirtisiz nesne - özne - zarf tümlecı - yüklem
- B) Zarf tümlecı - belirtili nesne - yüklem
- C) Özne - belirtili nesne - zarf tümlecı - yüklem
- D) Özne - zarf tümlecı - yüklem
- E) Belirtisiz nesne - zarf tümlecı - yüklem

CEVAP: C

CÜMLE TÜRLERİ

1. Anlamına Göre Cümleler

a. Olumlu Cümle: Seni sevdi.

b. Olumsuz Cümle: Seni sev - me - di.

Olumsuzluk unsurlarını alır. -ma / -me, -maz / -mez
yok , değil, sız / siz

2. Yüklem Türüne Göre Cümleler

a. İsim Cümlesi: Her gün çalışmak güzeldir .
Yüklem

b. Fiil Cümlesi: Her gün burada o da çalışır .
Yüklem

3. Yüklem Yerine Göre Cümleler

a. Kurallı Cümlesi: Adamı iki gün önce gördü.
Yüklem

b. Devrik Cümlesi: Adamı gördü iki gün önce.
Yüklem

c. Eksiltili Cümlesi: Adamı iki gün önce...

4. Yapılarına Göre Cümleler

a. Basit Cümle: Adamı ben de gördüm.

→ 1 yüklem vardır. Fiilimsi ya da başka bir fiil yoktur.

b. Birleşik Cümle: Girişik-Birleşik Cümle:

→ 1 yüklem vardır.

→ Yüklemden başka en az 1 adet

◆ Seni severek buradan ayrıldım.
Zarf-fiil Yüklem
Yan Cümle Temel Cümle

Şartlı Birleşik Cümle:

→ -sa / - se var.

→ 1 yüklem var.

◆ Onu görürsen bana haber ver
Yüklem

İç İçe Birleşik Cümle:

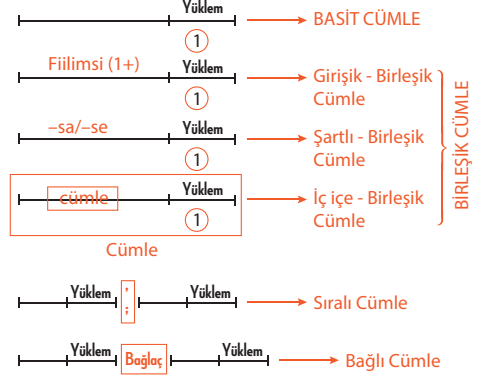
→ Cümlelerin içinde cümle olur.

◆ Ali “Seni seviyorum.” dedi.

c. Sıralı Cümle: ◆ Adam geldi , seni sordu.

d. Bağlı Cümle: ◆ Adam geldi ve seni sordu.

Şemalaştırma

ÖSYM TİPİ SORU

En büyük arzusu, tüm dünyada tanınan, ünlü bir oyuncu olmaktır.

Cümlesinin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Olumlu - isim - kurallı
- B) Olumsuz - isim - kurallı
- C) Olumlu - fiil - devrik
- D) Olumlu - fiil - kurallı
- E) Olumlu - isim - devrik

CEVAP: A

ÖSYM TİPİ SORU

(I) Çocuk, ocağın soluna, duvara doğru iyice yapıştı; büzüldü. (II) Düz, güneşten solup kırmızı olmuş kara saçları alınına, yüzüne düşüyordu. (III) Ufacık, kupkuru bir yüzü, kocaman kahverengi gözleri vardı. (IV) Teninin güneşten yanıp koyulaştığı da belliydi. (V) On bir on iki yaşlarında gibi duran çocuğun şalvarının alt kısmı pare pareydi ve yara bere içindeki bacakları görünüyordu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle sıralı cümledir.
- B) II. cümle birleşik cümledir.
- C) III. cümle basit cümledir.
- D) IV. cümle basit cümledir.
- E) V. cümle bağlı cümledir.

CEVAP: D

SÖZCÜKTE ANLAM

1. Günümüz perspektifinden değerlendirildiğinde görülüyor ki gerçeküstücülüğün görsel ve yazınsal alanlardaki çağdaş ---, akımın ortaya çıktığı dönemdeki sanatsal devrim arzusundan ve daha sonraki yıllarda --- politik ülküden bütünüyle yoksundur.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) değerlendirmeleri - karşılaşılan
B) türleri - konuşulan
C) yaklaşımları - sıçratılan
D) yansımaları - benimsenen
E) yöntemleri - tırmanan

CEVAP: D

2. Süs eşyaları satan ihtiyar kadın, bunları para için işlemediğini söylüyordu. Her biri el emeği ve göz nuru olan bu ince işçilikli eşyaları hatıra olsun diye sattığını anladık. Onun içli bakışları, sesindeki yumuşaklık âdeta içimize işliyordu. Dükkanının iyi işlediği belliydi, buranın geliriyle torunlarını okutuyormuş söylentilere göre. Hesapları işleyen genç de yaşlı teyzenin torunuymuş, okulu yeni bitirmiş. Yaşlı kadındaki çalışma azmi, torunundaki özveri takdire şayandı.

Bu parçada "işlemek" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmamıştır?

- A) Etkilemek
B) Nakışlamak
C) Kapanmak
D) Çalışmak
E) Tutmak

CEVAP: D

3. • **Gergin:** Bozulacak duruma gelmek, ilişki
• **Ayırmak:** Birbirinden uzaklaştırmak
• **Yazı:** Bilim, düşünce ve sanat ürünü

Aşağıdakilerin hangisinde "gergin, ayırmak, yazı" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) İçtenlikle ortaya konan ve bir dönemin istiklal ateşini yakan yazılardaki şevk, heyecan hiç eksilmese de maa-
lesef devir değişti. Bugün para, insanı insandan hatta babayı oğuldan ayırıyor... Her şey ne kadar değişti... İnsanlar arasındaki menfaate bağlı ilişki aslında ne kadar gergin...
B) Eşya taşırken halatların gergin olması ne kadar da önemli. Kırılacak eşyaları birbirinden ayırmadan taşımak ancak bu şekilde mümkün. Aynı zamanda kartonlara yazılan yazılar da taşıma işini kolaylaştırıyor.
C) Son yazısında toplumsal sorunlara değinen yazar, alt kültürler arasındaki bağın gerginliğinin sebeplerini ortaya koymuş. Bazı grupları ise sözünü ettiği kötü nitelermelerden ayırarak ayrıcalıklı duruma getirmekten geri durmamış.
D) İlk yazı denemeleri için birçok yazılı basınla görüşmesine rağmen bir sonuç alamayıp, onu gergin bir hâle getirdi. Basının imtiyazlı kişilere önemli yerleri ayırdığı düşüncesi onun hayalleri önünde bir duvar olmuştu.
E) Felsefe ile ilgili güncel yazıları toplamaya rağmen elde ettiği verilerde eksikliklerin olması, bu işe daha fazla zaman ayırması gerektiğini ortaya koyuyordu. Son zamanlarda çalışma ile arasındaki gerginliğin arttığı da ortadaydı.

CEVAP: A

CÜMLEDE ANLAM

4. Peyami Safa, gözlerini dünyaya bir cihan devletinin çocuğu olarak açmış ve olgunluk dönemine, büyük savaş sonunda paramparça olan bir imparatorluğun küllerinden doğan, yeni, kendi iç meselelerine gömülmüş, dünya dışında bırakılmış küçük bir devletin vatandaşı olarak giren bir aydın nesline mensuptur. Siyasi haritaların büyük ölçüde değiştiği Birinci Dünya Savaşı yıllarını, ayakta kalabilmek için yaşının çok üzerinde bir şuur uyanıklığı içinde kavga veren bir yetim; Mütareke ve Millî Mücadele yıllarını ise istikbal vadeden bir romancı olarak yaşadı.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yaşadığı dönemin tanığı olan bazı yazarlar âdeta kulağının üzerine yatmış, kendi acıları ile sanatlarını sınırlandırmıştır.
- B) Tarihi ve bilimsel gerçekliğin şaşmaz ilkeler bütünü olduğu gerçeğine gözlerini kapayan yazar, algısını farklı bir yöne çevirmekten rahatsızlık duymamıştır.
- C) Son dönemde yaşananların edebî eserlere konu olacağı,ilmek ilmek işleneceği gerçeği ortada durmaktadır.
- D) Beklentilerini yaşıntının önünde tutan bazı isimler; gördüklerine kör, işittiklerine ise sağır olduklarından hayal âleminde yaşarlar.
- E) Yazar; topluma karşı tüm algısını açık tutarak, birçok gerçekliği apaçık görerek eserlerinde işlediği için sevilmiştir.

CEVAP: E

5. Uzmanlık alanları "ilim, ilim içindir" veya "ilim, mide içindir" prensibinin (ilkesinin) egemenliği altında erkinlik (reşitlik)

I
II
kazandıkça birbirlerinden ayrılıyor ve birbirlerine karşı yabancılaşıyor. Hele tabiat ve tarih ilimleri birbirine tamamıyla yabancı iki dünya gibi karşı karşıya duruyor. Bir zelzele esnasında, insanların ayakları altındaki toprağa karşı duydukları emniyet (güven) nasıl kaybolursa ve dengeleri

III
nasıl bozulursa ilimler de kendilerine birlik ve nizam (düzen) veren temel prensipten uzaklaştıkça öylece

IV
manalarını (anlamlarını) kaybediyor.

V
Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez () içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: B

1. (I) İnsanlık tarihi boyunca birçok hastalık tıbbî bitkiler kullanılarak tedavi edilmeye çalışılmış ve çalışılmaktadır. (II) Dünya Sağlık Örgütü (WHO), dünyada yaklaşık 4 milyar insanın sağlık sorunlarını ilk etapta tıbbî kaynaklı bitkilerle gidermeye çalıştıklarını bildirmektedir. (III) Ayrıca, gelişmiş ülkelerde reçeteli ilaçların yaklaşık % 25'ini bitkisel kökenli etken maddeler oluşturmaktadır. (IV) Özellikle 1990'lı yıllardan sonra, tıbbi ve aromatik bitkilerin yeni kullanım alanlarının bulunması, doğal ürünlere olan talebin artması bu bitkilerin kullanım hacmini her geçen gün artırmaktadır. (V) Günümüzde tıbbî bitkiler piyasasının yıllık 60 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Bu parçada "tıbbî bitkiler" ile ilgili olarak numaralandırılmış cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, hastalıkların tedavi edilmesinde kullanılması- nın çok eskilere dayandığı ifade edilmiştir.
- B) II. cümlede, söz konusu bitkilerin kullanımıyla ilgili sayısal veri paylaşılmıştır.
- C) III. cümlede, gelişmiş ülkelerde bazı ilaçların içeriğinde bulunduğu dile getirilmiştir.
- D) IV. cümlede, 1990'lı yıllarda kullanım alanlarının bulun- masının doğurduğu sonuç dile getirilmiştir.
- E) V. cümlede, ticaret hacmindeki artış sayısal olarak ifade edilmiştir.

CEVAP: E

İKİ CÜMLEYİ BİRLEŞTİREREK ORTAK YARGIYA VARMA

2. I. İnsanlığın yerleşik düzene geçişinden sonra dünya iklimleri her ne kadar değişmiyor gibi görünse de geçmişten günümüze dek elde edilen bulgular böyle olmadığını göstermektedir.
- II. Dünyanın iklimi doğal nedenlerle değiştiği gibi günümü- zün insan kaynaklı etkileri de buna büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçim- de birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçmişten günümüze iklim, hep değişikliğe uğramakta ve bundaki en büyük pay insan kaynaklı etkiler olarak göze çarpmaktadır.
- B) İnsanlık yerleşik yaşama geçtiğinden beri iklimde gözle görülür değişikliklerin olmaması, iklimin değişmediği düşün- cesini ortaya çıkarsa da iklim, hem doğal hem insan kaynaklı etkilerle değişmektedir.
- C) Dünya iklimi insanlığın yerleşik düzene geçişiyle değişmi- yormuş gibi görünse de elde edilen bulgularla iklim, doğal etkileri ve günümüzün insan kaynaklı etkileri nedeniyle değişmektedir.
- D) Günümüz insanının iklim değişikliğine etkisi, doğal iklim değişikliği kadardır ve bu etki, insanlığın yerleşik yaşama geçmesinden günümüze değin hep vardır.
- E) İnsanlığın yerleşik düzene geçişi sonrasında iklim değiş- miyor gibi görünse de dünya iklimi doğal nedenlerle değişmekte ancak insan kaynaklı etkilerle daha büyük değişikliğe uğramaktadır.

CEVAP: C

CÜMLELER ARASI ANLAM BAĞINTISI

3. I. Simge, mit ve gelenekler kökenlere dair bilgiler veren belgeler niteliğindedir ve elde edilen bu bilgilerin dayandığı kaynaklar olarak mit ve semboller yaşayan fosiller olarak nitelendirilir.
- II. Bir fosil parçası ayrıldığı organizmayı anlatmak için yeterli bir envanter görevi görebilmektedir.

Numaralanmış II. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümledeki ifadenin gerçekleşme koşulu ortaya konmuştur.
- B) I. cümledeki varsayımların doğruluğu örneklerle açıklanmıştır.
- C) I. cümledeki düşünce örneklerle somutlaştırılmıştır.
- D) I. cümledeki sonuca ulaşma amaçları üzerinde durulmuştur.
- E) I. cümledeki ifadenin gerekçesi ortaya konmuştur.

CEVAP: E

KESİN YARGI

4. Bir şeyin ne olduğunu söylemenin eski çağlardan beri kabul edilen en iyi yolu, o şeyi tanımlamaktır çünkü iyi ve doğru bir tanım, tanımlanan şeyin ayırt edici özelliğini gözler önüne sererek ne olduğunu ortaya koyar.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ne olduğu söylenen şey, basit bir tanımlamanın ürünüdür.
- B) İyi tanım, tanımlanan şeyin nasıl ifade edildiğiyle ilgilidir.
- C) İyi tanımlanan şeyin farklı nitelikleri ortaya konur.
- D) Bir şeyi tanımlamak, onun ne olduğunu söylemek değildir.
- E) Tanımlanan şeyin yeni bir sınıflamaya ihtiyacı vardır.

CEVAP: C

DÜŞÜNCEYE UZAK DÜŞEN PARÇA

5. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Toplumsal değişimi anlamak, bir bakıma içinde yaşadığımız zamanın akışını kavramak, topluma yön veren dinamiklerin neler olduğunu anlamlandırmak demektir." düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Zamanın akışında değişim, kaçınılmazdır ve bu değişimin hayatın her alanında kendini gösterdiği bir gerçektir. Birey, toplumsal değişime tabir düzmek isterse içinde bulunduğu devre yön çizen ana taşıyıcıları iyi tanımalıdır.
- B) İnsanın kendisi, toplumsal değişimin en önemli aktörlerinden ve bileşenlerinden biridir. Değişen insanın değişimi anlaması için süreci iyi bilmesinin yanında nelerin değişime yol açtığını da kavraması gerekir.
- C) Toplum ya da kültür adını verdiğimiz çözümleme nesneleri, insanın ve insanlar arası etkileşimin bir ürünüdür ayrıca topluma yön veren ana taşıyıcıdır. Dolayısıyla toplumsal değişimi anlamlandırmak için bunları bilmek gerekir.
- D) Devrin tanıdığı insan, devrindeki gelişmeleri ve değişimleri anlamlandırmak için değişimin temel yapı taşlarını iyi bilmelidir ki toplumsal değişimlerin yönünü ve hızını gerektiği kadar tayin edebilme gücünü taşıyın.
- E) Her dönem, bir öncekinden izler taşır. Toplum, belli başlı kültürel birikimlerle yoğrulur. Geçmişin aslında kültürel yapıda dolayısıyla toplumda aslında yok olmadığı bilinmelidir ki değişim yeterince idrak edilebilinsin.

CEVAP: E

SORUYA CEVAP VEREN PARÇA

6. Aşağıdakilerden hangisi "Hemen her dönemde, yazın türlerinde özgünlük bir beceri olarak düşünülmüş müdür?" sorusuna cevap vermektedir?

- A) Özgünlük arayışı yüzyıllardır hep vardır ama yazarlar için her devirde özgünlük en fazla öne çıkan öge olmamıştır. Değişik anlatım tarzlarının kullanılmaya başlanması ve yeni konuların işlenmesiyle edebiyatın hemen her türünde değişim görülmeye başlanmıştır.
- B) Edebiyatta, Doğu ve Batı'da uzun bir süre üslup öne çıkarken konu, olay örgüsü ve konunun işleniş tarzı pek önemli sayılmamıştır. Son dönemde yazarların fark edilmek adına sıra dışı konu ve olayları işlemeleri de özgünlük sayılmamalıdır.
- C) Edebiyatta özgünlük, yüzyıllar boyu ne Doğu'da ne Batı'da önemli bir meziyet sayılmıştır. Ancak Batı'da romanın çıkışıyla birlikte durum değişmiş, bireyin önem kazanması sonucu sıradan insanların kendilerine özgü yaşamları, yazarları yeni konular, değişik olay örgüleri aramaya itmiştir.
- D) Edebiyatta özgün olmak için olmadık şeyleri deneyen yazarlar, hemen her dönemde mevcuttu. Geleneksel anlatım tarzlarını ve klasik olay örgüsünü kullanan yazarların özgün olamayacağı gibi bir düşünce ise tartışma konusu olmalıdır.
- E) Son dönemde özgün olmaya çalışan edebiyatçıların sayısında artış olduğu söylenebilir. Bu artış, edebiyatçıların yönelimlerini de etkilemiyor değil. Sevilmek, beğenilmek, okunmak için özgün olmaya çalıştıkları ortada, belki bu yüzden gerçeküstü anlayışla yazarların sayısında artış söz konusu.

CEVAP: C

DİYALOGLA ÖRTÜŞEN CÜMLE

7. Gazeteci: Neden bir mimar, eski eserleri örnek alarak ihtisamlı bir eser inşa etmek istemez?

Mimar: Neden istemesin? Siz hangi mimarın Mimar Sinan gibi olmak istemeyeceğini düşünüyorsunuz? Yeni mimarlara bilgisiz, işten anlamayan damgası vuruluyor. Peki hangisi Mimar Kemalettin'den habersiz? Tabii ki hiçbirisi.

Gazeteci: Peki, neden tarihî esintileri olan mimari yapılmıyor?

Mimar: Biz, her zaman bunu istedik aslında ama bizden estetik yerine işlevsel bir şeyler yapmamız isteniyor ve bu yüzden bizler de estetik yerine bir alanda birçok kişinin faydalanacağı eserler vermemiz gerektiği için sorunumuzdaki tarzda eserler veremiyoruz.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki mimarın anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

- A) Durum ve şartlara uygun eserler veren mimarlar, mimarlık mesleğinin hakkını veriyor demektir.
- B) Her mimarın mimari tarihini bilmesine gerek yoktur ama işlevsel eserler vermesine gerek vardır.
- C) Tarihten izler taşıyan mimari eserlerin yapılmasında estetik zevkin öne çıkmasının önemi yoktur.
- D) Estetik zevke hitap eden mimarlar, eserlerinde mutlaka tarihî esintilere yer vermelidir.
- E) Elbette mimarlar estetikten anlar, mimari tarihini bilir ancak durum ve şartlar onları estetik eserler vermemeye iter.

CEVAP: E

PARAGRAF

PARAGRAFTA ANLATIM BİÇİMLERİ VE DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

1. Bildiğiniz herhangi bir şeyi düşünün. Türkiye'nin başkenti Ankara'dır, kedilerin dört ayağı vardır, terliyen su içmek hasta eder... Peki, şimdi bu bildiklerinizi neden bildiğinizi düşünün... Bazı bilgiler bize öğretilir, bazılarını farklı şekillerde öğreniriz. Peki, bu bildiklerimiz "kesin" doğrular mıdır? Mesela sadece bir bilim dalında uzman olan kişinin, günlük olayları da "doğru" bildiğini mi varsaymalıyız? Nesiller boyu gelen bilgiler, sosyal, ekonomik veya teknolojik değişikliklerden etkilenmiş ve değişmiş olamaz mı? Elinize bir cetvel alıp ölçün, göreceksiniz ki iki çizgi de aslında aynı uzunluktadır. Sonuç olarak bütün bu sayılan yöntemleri bilgiye ulaşmak için sıklıkla kullanırız. Soru sormak, bilgiye ulaşmaya çalışmak insanın doğasında vardır. Ancak bu yöntemlerle ulaşılan bilgilerin her zaman geçerli ve doğru olduklarını iddia edemeyiz.

Bu parçanın anlatımında;

- I. örnekleme,
- II. tartışma,
- III. tanık gösterme,
- IV. tanımlama

hangileri kullanılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

CEVAP: A

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

2. Yazma yeteneğinin geliştirilmesine okuma etkinliği büyük katkıda bulunur. Okunan her eser, dilin nasıl kullanılması gerektiğini somut bir biçimde ortaya koyan canlı bir örnektir. Kişiler okudukça başarılı örnekleri diğerlerinden ayırt etme yeteneğini de kazanır. Dili etkin kullanan, anlatımı güçlü yazarlar, yazmaya aday kişiler için birer örnek olurlar. Pek çok kişi, başarılı bulduğu örneklerle öykünerek yazmaya başlamıştır. Sürekli okuyarak ve yazarak kendisini geliştiren kişiler zamanla özgünleşir ve kendi tarzını oluşturur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazma yeteneğinin geliştirilmesine okuma etkinliğinin büyük katkıda bulunduğu
- B) Yazma yeteneğinin sonradan kazanılmasının mümkün olmadığı
- C) Özgünleşmek için sürekli okumak ve yazmak gerektiği
- D) Yazar adayları kişilerin örnek aldığı kişileri okuduğu
- E) Özgün olmak için denemelerin yapılması ve çok okumak gerektiği

CEVAP: A

PARAGRAFTA BAŞLIK

3. Literatürde terapötik bir hedef olan içgörüyü ilişkin farklı tanımlamaların olduğu dikkati çekmektedir. Danışanın önemli meseleler, düşünceler ve kaygılar ile ilgili keşiflerde bulunması; varsayımlarının, inançlarının, duygularının, motivasyonlarının ve çatışmalarının öncekinden daha açık hâle gelmeye başlaması, danışanın bilinçlenmesi, danışanın kendisini yorumlaması yoluyla derinden anlaması dikkat çeken bazı tanımlamalardır.

Bu parçanın başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Danışanın Kaygı ve Motivasyonları
- B) Danışan Nasıl Bilinçlenir?
- C) Terapötik Amaç
- D) Danışanın Kendini Tanıması
- E) Terapötik Bir Hedef Olarak İçgörü

CEVAP: E

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

4. Karaciğer; değişik fonksiyonel ve anatomik yapılardan oluşmuş, vücudumuzdaki en büyük ve en önemli metabolik organdır. Karaciğer enzimleri denildiğinde akla gelenler; ALT, AST, GGT ve ALP'dir. İlk iki enzim hepatositlerde sentezlenirken son iki enzim safra kanalı epitel hücrelerinde sentezlenmektedir. Bu enzimler karaciğer ve safra yollarına özgü değildir. ALT ve özellikle AST, iskelet kası ve kalp kasında; GGT böbreklerde, ALP kemikler ve barsak epitel hücrelerinde de sentezlenmektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) ALT ve AST; hepatositlerde, iskelet kasında ve kalp kasında sentezlenmektedir.
- B) GGT, sadece safra kanalı epitel hücrelerinde sentezlenmemektedir.
- C) ALP, kemikler ve barsak epitel hücrelerinin yanında safra kanalı epitel hücrelerinde de sentezlenmektedir.
- D) AST ve GGT hepatositlerde sentezlenmektedir ve değişik işlevsel yapılardan oluşmaktadır.
- E) ALT, AST, GGT ve ALP sadece karaciğer ve safra yollarına özgü enzimler değildir.

CEVAP: D

RÖPORTAJDA BOŞLUK DOLDURMA

5. **Gazeteci:**

(I) ----

Tarihçi:

Doğru ama önce gazeteciyim. İktisat okumuş bir gazeteci. Gazetecilik bende baba ve dede mesleğidir. Ben kendimi bildim bileli basının içindeyim hatta gözümü matbaada açtım diyebilirim. Gazetelerde her işi yaptım. Sayfa sekreterliği, muhabirlik, yurt dışı temsilciliği, savaş muhabirliği hatta çizgi roman yazarlığı bile yaptım. Muhabirlik zamanımda da bilinen bir isimdim, bu kadar şöhretim yoktu belki ama bilinirdim.

(II) ----

Tarihçi:

Bilgi konusunda kimsenin karşısında çok şükür, zor durumda kalmadım. Polemiğe de bayılırım. Ama bilgisiz üstelik bilmeden ukalalık yapan muhatapların karşısında hakikaten zorlandığım oldu. Sebebi de onların anlamamaları ve onlara ağır bir söz söylememek için kendime çok zor hâkim olabilmem. Ne yapayım, böylelerine tahammül edemiyorum.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- (A) I. Hem bir tarihçi hem de yazar olmak nasıl bir şey?
II. Tartışmalarda polemik çıkartmaktan hoşlandığınız doğru mu?
- (B) I. Sizi bir tarihçi – gazeteci olarak tanımak yanlış olur mu?
II. Sizi zor durumda bırakan, tartışırken zorlandığınız bir tartışma, bir polemik var mı?
- (C) I. Sizi önce bir tarihçi olarak tanımlamak doğru mu?
II. Polemiğin bir şey kazandırmayacağı fikrini savunur musunuz?
- (D) I. Objektif bir tarihçi olabilmek için gazeteci olmanın gerektiği söylemi doğru mu?
II. Karşındakini incitmeden tartışmak için sizin gibi polemikçi olmak mı gerekiyor?
- (E) I. Tarihçiliğin bir nevi gazetecilik olduğu fikri yanlış mı?
II. Polemikte ustalaşmak için neler yapılabilir?

CEVAP: B

AKIŞI BOZAN CÜMLE

6. (I) Projeksiyon, yeryüzüne ait eğri yüzeyler üzerinde yer alan detayların bir düzlem yüzey üzerine taşınmasını sağlayan bir yöntem. (II) Burada genellikle, yeryüzüne ait enlem ve boylam ölçüm çizgilerinin bir düzlem üzerine aktarılması için bir sistematik matematiksel yaklaşıma ihtiyaç duyulur. (III) Kullanılacak olan projeksiyona ait açıklamalar ve kabuller yapılacak çalışmanın niteliğine uygun olup olmadığı konusunda iyi incelenmelidir. (IV) Genel olarak kâğıt ya düz olup yer küreye teğet konumdadır ya da bir koni veya silindirik olacak şekilde kıvrılır ve yer küre üzerine bir şapka gibi istenilen noktadan oturtulur. (V) Her projeksiyonun kendine özgü kabulleri olduğu; bu oturtma sırasında alan, şekil, yön ya da bunlardan bazen birkaçının birlikte bozulduğu bilinmelidir.

Bu parçada numaralandırılmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: C

PARÇAYI İKİ PARAGRAFA AYIRMA

7. (I) İşletim sistemleri hemen hemen hepimizin evlerinde ya da çalışma ofislerinde yer alan bilgisayarlar ve cep telefonlarında bulunan ve bu aygıtların donanım elemanlarını yöneten, çeşitli yazılımlar için uygulama tabanı oluşturan sistemlerdir. (II) Teknolojideki hızlı gelişmeler sürekli güncellenen ve çeşitlenen işletim sistemlerini gerekli kılmıştır. (III) Bu işletim sistemleri önceden sadece yabancı firmalar tarafından üretilse de günümüzde yerli yazılıma sahip işletim sistemleri de mevcuttur. (IV) İşletim sistemi seçimi genelde bireylerin iradesinde değildir. (V) Genelde akıllı cihaza ilk alım sırasında bir işletim sistemi yüklü olarak gelir. (VI) Bazı akıllı cihazların ilk satışı sırasında ise herhangi bir işletim sistemi yüklemesi mevcut değildir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

CEVAP: C

ÇOKLU PARAGRAF

8 - 11. soruları aşağıdaki paragrafa göre cevaplayınız.

(I) Her sanatçıda olduğu gibi, Tanpınar'ın da hayatı, fikirleri ve eserleri arasında yakın bir ilişki vardır. (II) Sanatçının babası kadı olduğundan İstanbul dışında Sinop, Ergani, Musul, Siirt ve Antalya gibi birçok şehirde yaşama şansına sahip olmuştur. (III) İlk defa 1916 yılında gördüğü Antalya, İstanbullu bir deniz çocuğunu çok etkiler; özellikle denizle sahilin birleştiği ince çizgi, denizin kayalara vuruşu, Güvercinlik'teki mağara ağzının deniz suyuyla bir dolup bir boşalması, öğle saatlerinde durgun denizin ışıkla ve dipteki taş ve yosunlarla aldığı manzara, ileride onun estetiği üzerinde büyük rol oynayacaktır. (IV) Tanpınar, Antalya'ya 1921 yılında tatil yapmak için tekrar gider ve Güvercinlik'teki mağara ağzında yine aynı ışığı görür; sahil ve kayalarla birleşmiş deniz, onda mükemmeliyet duygusunu uyandırır. (V) Her şey çok güzeldir, yalnız bu güzellik ona "acayip bir ölüm düşüncesi arasından gelir" ve Tanpınar şiire bu senelerde başlar.

8. Bu parçadan hareketle Ahmet Hamdi Tanpınar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Babasının görevi nedeniyle birçok şehri görmüştür.
B) İstanbullu olmasına rağmen Antalya'daki deniz, onda derin etki bırakmıştır.
C) Sıradan gibi görünen bir doğa manzarası onu derinden etkilemiştir.
D) Şiire başlaması, güzelliği farklı bir yoldan algılamasıyla olmuştur.
E) Şiirlerindeki ölüm düşüncesi, mutlak güzellik algısı içinden gelmektedir.

CEVAP: E

9. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Antalya'da gördüklerinden hem önce hem daha sonra etkilendiğine
B) Doğadan aldığı ilhamın diğer sanatçılardan farklı olduğuna
C) Doğanın sanatçının estetiği üzerinde etki yaptığına
D) İstanbul dışında denizi olan memleketleri de gördüğüne
E) Tanpınar'ın diğer sanatçılara benzer özellik taşıdığına

CEVAP: B

10. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümle, neden-sonuç cümlesidir.
C) III. cümlede betimleme yapılmıştır.
D) IV. cümle, amaç-sonuç cümlesidir.
E) V. cümle, sezgi cümlesidir.

CEVAP: E

ÖNCÜLLÜ PARAGRAF

11. Çatışmacı kuram, yapısal işlevsel kuramın toplumla ilgili tezlerini eleştiren farklı kuramcıların tezlerini içermektedir. Bu kuram temel olarak toplumdaki eşitsizliklere ve çatışmalara dikkat çeker. Bu yönüyle çatışmacı kuramın temeli Karl Marx'ın ve Hegel'in fikirlerine dayanır. Toplumda istikrar ve düzeni vurgulayan yapısal işlevselci kurama karşı çatışmacı kuramda toplumsal yaşam doğal bir çatışma ve mücadele alanı olarak görülmektedir. Bu kurama göre çatışma kaçınılmazdır çünkü toplumda farklı çıkarları ve değerleri olan gruplar ve bireyler vardır ve bunlar kıt kaynaklar için rekabet ederler.

Bu parçaya göre,

- I. kendisine verilenden daha fazlasını istemek,
- II. statü kazanmak için eğitim almak,
- III. kazancı yüksek işlere yönelmek

hangileri çatışmacı kuramı örnekleyen davranışlardır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

CEVAP: D

BENİM HOCAM

PARAGRAFTA BOŞLUK DOLDURMA

12. ----. Sayıca çok az olmalarına rağmen bu toplumların Yeni Gine, Afrika ve Brezilya'nın kimi bölgelerinde hâlen varlığını sürdürdüğü bilinmektedir. Önceleri çoğunlukla 30-40 kişilik göçebe topluluklardan, sonraları ise klan tipi küçük örgütlenmelerden oluşan bu toplumlarda insanlar, doğadaki hayvanları avlayarak ve bitkilerin meyvelerini toplayarak iş bölümü içinde yaşamlarını sürdürmüştür. Bu yaşam biçiminde erkeklerin savaşçılığı, kadınların ise toplayıcı rolü öne çıkmakla birlikte kadının anne olabilmesi toplumda kadına saygınlık getirdiği ve kadınlar ve erkeklerin eşit statüde olduğu iddia edilmektedir. Özel mülkiyet kavramının gelişmediği bu topluluklarda cinsiyete dayalı iş bölümü ile elde edilen yiyecekler eşit paylaşılmıştır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Avcı ve toplayıcı toplumda, aile avcı ve toplayıcı toplumların tarihi günümüzden 50.000 yıl öncesine kadar uzanmaktadır
- B) İlkel toplumların ilkel yöntemlerle uzunca bir süre varlıklarını sürdürdükleri fikri günümüz insanların anlamakta güçlük çektiği bir konudur
- C) İnsanların hayvan toplulukları gibi klanlar şeklinde yaşadıkları, avcılık ve toplayıcılıkla geçindikleri bilinmektedir
- D) Doğayı taklit eden insan, ilkel dönemlerde topluluk hâlinde yaşayan hayvanları gözlemleyerek ve onlar gibi davranarak hayatta kalmıştır
- E) Mülkiyet kavramının çok eski bir dönemde ortaya çıktığı düşünüldüğünde herkesin bir mülk edinme amacı olacağından mülkiyet, güvence altına alınmıştır

CEVAP: A

PARAGRAF OLUŞTURMA

13. I. Felsefe tarihinde derinlemesine ve çeşitlilik içinde kullanılan bu kavram, İslam düşüncesinde daha işlevsel bir şekilde araştırma ve sorgulama amaçlı kullanılmıştır.
- II. İslam düşüncesinde bu şüphe türlerinden ilki olan septik şüphe inkârcılıkla eşdeğer kabul edilirken, şüpheci fideizm de akla ve araştırmaya önem ve değer veren dinî metinler bağlamında kabul görmemiştir.
- III. Şüphe kavramı tarihî süreçte epistemolojik anlamda dinlerin ve felsefenin ortak meselesi olagelmıştır.
- IV. Metodik şüphe ise araştırma, sorgulama anlamında gerçek ve kesin bilgiye ulaşmak için hem dinî metinlerde hem de İslam düşüncesinde teşvik edilmiştir.
- V. Bu bağlamda felsefe açısından septik, metodik ve fideistik olmak üzere üç şüphe türünden bahsedilebilir.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir paragraf oluşturacak şekilde sıralandığında baştan ikinci cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

CEVAP: A

SÖZEL MANTIK

SIRALAMA
1.HİKÂYE

1 - 3. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayınız.

Aslan, Bahri, Cihan, Dursun; Elif, Fidan, Hazal ve Gönül aynı aile hekimine muayene olmak için sıra beklemektedir. Bir kişinin muayenesi 20 dakika sürmekte ve diğer hasta hemen içeri alınmaktadır. Muayene olan hastaların sırasıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- Sağlık ocağında ilk hasta saat 10.00'da alınmış, 12.00-13.00 arası öğle yemeği için mola verilmiştir.
- Cihan saat 10.00'da muayene olmuştur.
- Öğle yemeği molasından sonra muayene olan hastaların hepsi kadındır.
- Bahri'den hemen sonra Fidan hemen önce Dursun muayene olmuştur.
- Elif saat 11.20'de muayene olmuştur.

1. Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Gönül, Dursun'dan hemen sonra muayene olmuştur.
- B) Elif'ten hemen önce muayene olan Aslan'dır.
- C) Öğle arasından sonra muayene olanlardan biri Hazalıdır.
- D) Bahri, dördüncü sırada muayene olmuştur.
- E) Gönül, öğle arasından önce muayene olmuştur.

CEVAP: C

2. I. Hazal
II. Gönül
III. Aslan

Yukarıdaki hastalardan hangisinin muayene olduğu sıra kesin olarak bilinmektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

CEVAP: C

3. Aşağıdaki hastaların hangisinden sonra kimin muayene olduğu kesin olarak bilinemez?

- A) Cihan
- B) Fidan
- C) Elif
- D) Aslan
- E) Bahri

CEVAP: D

SINIFLANDIRMA - GRUPLANDIRMA
2.HİKÂYE**1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayınız.**

Adem, Berk, Ceyda, Didem, Engin ve Filiz adlı öğrenciler; matematik, fizik ya da edebiyattan performans ödevi almışlardır. Öğrencilerin performans ödevi aldıkları dersler hakkında bilinenler şunlardır:

- Öğrenciler sadece tek dersten performans ödevi almışlardır.
- Üç öğrenci fizikten, iki öğrenci matematikten, bir öğrenci edebiyattan performans ödevi almıştır.
- Berk performans ödevini fizikten almıştır.
- Didem ve Engin aynı dersten performans ödevi almıştır.
- Ceyda ve Filiz farklı derslerden performans ödevi almıştır.

1. Verilenlerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A) Adem performans ödevini matematikten almıştır.
- B) Ceyda performans ödevini edebiyattan almıştır.
- C) Filiz performans ödevini fizikten almıştır.
- D) Didem performans ödevini edebiyattan almıştır.
- E) Engin performans ödevini matematikten almıştır.

CEVAP: D**2. Verilenlerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenir?**

- A) Adem ve Filiz farklı derslerden performans ödevi almıştır.
- B) Berk ve Ceyda farklı derslerden performans ödevi almıştır.
- C) Didem fizik dersinden performans ödevi almıştır.
- D) Engin matematik dersinden performans ödevi almıştır.
- E) Adem ve Engin farklı derslerden performans ödevi almıştır.

CEVAP: E

- 3. I. Matematik
- II. Fizik
- III. Edebiyat

Filiz yukarıda verilen derslerin hangisinden performans ödevi almış olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

CEVAP: E**4. Engin'in performans ödevini fizikten aldığı biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?**

- A) Adem performans ödevini matematikten almıştır.
- B) Ceyda performans ödevini edebiyattan almıştır.
- C) Didem performans ödevini matematikten almıştır.
- D) Adem ve Ceyda performans ödevlerini aynı dersten almıştır.
- E) Filiz performans ödevini edebiyattan almıştır.

CEVAP: A

2023 KPSS LİSANS SINAVI SORU İKİZİ
3.HİKÂYE

1 - 4. soruları aşağıdaki bilgilere göre yanıtlayınız.

A, B, C, D, E, F ve G gemilerinin aynı gün içinde limana giriş ve limandan çıkış sıraları hakkında şunlar bilinmektedir:

- Limana giriş ve limandan çıkış sırası aynı olan tek gemi limana dördüncü sırada giriş yapan B gemisidir.
- C ve F gemileri limana art arda girmiş ve limandan art arda çıkmıştır.
- Limana son giren gemi, limandan çıkış yapan ilk gemidir.
- D gemisi limandan ikinci sırada çıkış yapmıştır.
- G gemisi limana giriş sırasından bir önceki sırada limandan çıkış yapmıştır.
- Limana birinci sırada giren gemi, limandan üçüncü sırada çıkış yapmıştır.

(KPSS 2023 LİSANS soru ikizi)

1. Verilen bilgilere göre

- A
- E
- F

Gemilerinden hangisi limandan çıkan son gemi olabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) Yalnız I
D) Yalnız III E) I, II ve III

CEVAP: D

2. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak yanlıştır?

- A gemisi limana giren ilk gemidir.
- F gemisi limana ikinci sırada girmiştir.
- C gemisi limana üçüncü sırada girmiştir.
- D gemisi limana altıncı sırada girmiştir.
- E gemisi limana giriş yapan son gemidir.

CEVAP: D

3. Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi kesin olarak doğrudur?

- G gemisi limana E gemisinden sonra giriş yapmıştır.
- F gemisi limandan A gemisinden sonra çıkış yapmıştır.
- A gemisi limana D gemisinden önce giriş yapmıştır.
- E gemisi limandan D gemisinden sonra çıkış yapmıştır.
- B gemisi limandan G gemisinden sonra çıkış yapmıştır.

CEVAP: B

4. Tüm gemilerin limana giriş ve limandan çıkış sırasının tam olarak belirlenebilmesi için aşağıdakilerden hangisinin bilinmesi yeterlidir?

- A ve C gemilerinin limana giriş ve limandan çıkışları arasında kaç gemi olduğun
- B ve F gemilerinin limana giriş ve limandan çıkışları arasında kaç gemi olduğun
- D ve E gemilerinin limana giriş ve limandan çıkışları arasında kaç gemi olduğun
- E ve B gemilerinin limana giriş ve limandan çıkışları arasında kaç gemi olduğun
- F ve G gemilerinin limana giriş ve limandan çıkışları arasında kaç gemi olduğun

CEVAP: A